

ועדה לפיתוח כלכלי ותעסוקה

כ"ז שבט תשפ"ה
25 פברואר 2025
סימוכין: 2025-0103-113

דו"ח משיבה מספר 3 של הוועדה לפיתוח כלכלי ותעסוקה שהתקיימה ביום ראשון, כ"ו בטבת תשפ"ה (26.01.2025)

השתתפו:	גב' מרים סלע	חברת הנהלה, ויו"ר הוועדה
	מר יונתן פלג פולק	חבר הנהלה
	מר אריאל גולן	חבר הנהלה
לא השתתפו:	מר אליעזר ראוכברגר	סגן ומ"מ ראש העיר
	מר יוסי חביליו	סגן ראש העיר
	מר אריה יצחק קינג	סגן ראש העיר
	מר חיים כהן	סגן ראש העיר
	גב' חגית משה	סגנית ראש העיר
	מר יצחק מאיר ברים	משנה לראש העיר
	מר אהרון דוד בלומנשטוק	חבר הנהלה
	מר דוד זוהר	חבר הנהלה
	מר יוחנן ויצמן	חבר הנהלה
	גב' רונית אחדות חודז'ייב הכהן	חברת הנהלה
	מר צביקה אסולין	חבר הנהלה
נכחו:	מר אדיר שוורץ	סגן ראש העיר
	גב' לורה ורטון	חברת הנהלה
	גב' יעל ביטון דה לנגה	חברת הנהלה
	מר אלדד רבינוביץ	חבר מועצה
	גב' ריטה לדיז'נסקי	מנהלת אגף נכסי העירייה
	גב' עינת מסטרמן	תעסוקה איכותית מזרח ירושלים
	גב' ניקי קריגר	מנהלת מחלקה בכירה לתעסוקת אקדמאים וסטודנטים
	גב' שירה אבני	מנהלת מחלקה לשילוב תעסוקתי, הרשות העירונית לתעסוקה
	גב' גלי אביעזר	עוזרת ליו"ר הוועדה
	גב' תם יריב	מנהלת JLM SPARK
	מר אייל השקס	כלכלן ומנהל פרויקטים בחברה בינלאומית מובילה לייעוץ אסטרטגי
	גב' ניצן קרסנטי	ראשת אגף בכיר משרד הכלכלה
	מר גל סף	מנהל אגף קהילות חדשות משרד הכלכלה

ועדה לפיתוח כלכלי ותעסוקה

لجنة للتطوير والتنمية الاقتصادية والتشغيل | Committee for Economic Development and Employment

כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 פקס: 02-6297153

mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

ועדה לפיתוח כלכלי ותעסוקה

מייסד קהילה תעסוקתית לשילוב עולים מצרפת	מר אריאל אברמוביץ
מנהלת קהילות סטודנטים באוניברסיטה העברית	גב' ניצן רוזן
מנכ"לית עמותת QUEEN B	גב' רוני אוסטרר
מנהלת קהילות נשים QUEEN B	גב' גאיה אלון
מנהלת אירועים והדרכה מנח"י	גב' רעות פרנקל
מנהל מע"רים, חברת עדן	מר דרור לאופר
מנהל מנהלת הר חוצבים	מר ניסן לבליין
מנהלת תחום הייטק וביוטק בהרל"י	גב' לירון דובר
ראש תחום תקשורת חזותית בבצלאל בשלוחה החרדית	גב' נעמי גלבך
מנהלת קהילת הפירמה	
מנהל יזמים וחברות רשות החדשנות	מר מיכאל מזרחי
מנהלת פרויקטים רשות החדשנות	גב' בת ציון פאש
מנהל מרכז היזמות מרכז אקדמי לב	מר ערן יומטוביאן
מנהל קהילת MAKE GAMES JLM	מר אמיר בלום
מנהלת קהילת היזמים הבינלאומית סטארט אפ	גב' אנה מלול
סגנית רכזת קבלה ואימפקט LOBAL SHFERS	גב' נועה לביא
מכון ירושלים למחקרי מדיניות	מר יאיר אסף שפירא
מנהל חדשנות בחטיבה לקידום נוער וצעירים	מר אלירן מזרחי
מנכ"ל MADE IN JLM	מר רועי מונין
שותף מייסד פשוט-טק	מר גבי אתוביץ
מייסדת שותפה מרכז היזמות מכון לב	גב' אורלי גוטמן
מנהלת תחום סטודנטים ופוסט סטודנטים ברשות הצעירים	גב' נעמה יונה
פעילה ירושלמית	גב' נגה לינדשטראוס
יושב ראש עמותת MADE IN JLM	מר בן ווינר

מזכירת הוועדה : ברכה כהן

ועדה לפיתוח כלכלי ותעסוקה

1. דברי פתיחה - גב' מרים סלע, חברת הנהלה ויו"ר הוועדה

גב' מרים סלע, חברת הנהלה ויו"ר הוועדה, פתחה את הישיבה וברכה את הנוכחים.

גב' סלע הציגה את נושא הדיון והוא תמיכה ביוזמות שטח של קהילות חדשנות, ויצירת תחושת שייכות וחיבור לירושלים בקרב המעמד היצירתי והיצרני בעיר. יו"ר הוועדה קראה לכל משתתפי הוועדה ליצור שיח משותף כדי לנצל את ההזדמנויות הטמונות ביתרונות היחסיים של ירושלים ולהפוך את העיר למשגשגת ומצליחה יותר.

2. הצגת מודל אקו סיסטם מבוסס קהילות חדשנות – גב' ניצן קרסנטי, ראשת אגף בכיר משרד הכלכלה

גב' קרסנטי הציגה מודל אקוסיסטם מבוסס קהילות חדשנות וצמיחה. מטרתו למפות את המדינה ולבדוק מה היתרונות היחסיים של אזורים מסויימים ודרכם לפתח את האקוסיסטם העסקי, מערכת של פרטים המקיימים ביניהם קשרי גומלין בכדי להשפיע אלו על אלו.

בנוסף הסבירה גב' קרסנטי כיצד קיומם של קלסטרים, ריכוז גורמים המקיימים קשרים כלכליים זה עם זה הנוגעים לפעילות כלכלית מסוימת, מוביל לתוצאות כלכליות חיוביות כגון: גידול במקומות תעסוקה, גידול בשכר, גידול במקומות עבודה, גידול בהיקפי פטנטים, מיקוד השקעות, חוסן בתקופת מיתון ועוד. כמו כן הציגה את הפרמטרים המגדירים את מדד חוסן הקלסטר, ביניהם: היקף הייצוא, היקף מעסיקים ושכר, הובלה בינ"ל בפטנטים, מיתוג עולמי, צמצום פערים בין אוכלוסיות, ועוד.

בנוסף הסבירה על הדרך בו פועל מטה קהילות חדשנות במשרד הכלכלה. המשרד עשה עבודת אימפקט ובדק איזה קהילות לפתוח ואיזה לסגור וכרגע ישנן 15 קהילות חדשנות שפועלות בשיתוף עם משרדי ממשלה נוספים. גב' קרסנטי הרחיבה על הדרכים שבהן פועלות הקהילות, וציינה את נציגי סחר החוץ שמונים כ-45 נציגים ותפקידם לעזור לחברות חדשות להגיע לשוק.

מצ"ב מצגת.

3. התייחסויות מובילי קהילות ומשתתפים נוספים

ריטה לדז'ינסקי, מנהלת אגף נכסי העירייה

גב' לדז'ינסקי דיברה על מצוקת המבנים בעיר ירושלים לצורך מפגשים וכנסים לקהילות השונות בעיר. בכדי להתמודד עם הבעיה הקימו אפליקציה מיוחדת למיפוי מבנים לא מאוישים בשעות מסוימות, באמצעות האפליקציה ניתן יהיה לבדוק זמינות של האולמות ולהזמין את המקום.

גב' נעמה יונה, מנהלת תחום סטודנטים ופוסט סטודנטים ברשות הצעירים

גב' יונה הציגה את פעילות רשות הצעירים וסיפרה על החזון שלהם. כמו כן הציגה את בעיית המענה ההוליסטי בעיר ירושלים שנבנתה בצורה לא מיטבית מבחינת: מקומות עבודה מרוחקים, הצע עבודות מול ביקוש ועוד. בנוסף הציגה את התכנית הרוחבית שבנו בכדי לתת מענה לבעיה.

אייל השקס – כלכלן ומנהל פרויקטים בחברה בינלאומית מובילה ליעוץ אסטרטגי.

מר השקס הרחיב בנושא חדשנות טכנולוגית וציין את המרכיבים החיוניים להצלחה. ביניהם: הון אנושי, גישה לספקים ולמתחרים, קשר בינלאומי, קהילות עולים, שפות נוספות וכו',

מר השקס הדגיש כי יש ליצור סביבה מאפשרת ולהקשיב למגזר הפרטי, לאנשי האקדמיה, ולחברות קטנות להבין מה החסמים העומדים מולם, וככל שחסמים אלו נובעים מהמגזר הציבורי יש לוודא שאכן חסמים אלו נפתרים.

ועדה לפיתוח כלכלי ותעסוקה

لجنة للتطوير والتنمية الاقتصادية والتشغيل | Committee for Economic Development and Employment

כ"ב ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 פקס: 02-6297153

mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

ועדה לפיתוח כלכלי ותעסוקה

גב' רוני אוסטר, מנכ"לית עמותת QUEEN B

גב' אוסטר הציגה את פעילות העמותה המונה כ-800 נערות בכל הארץ ובירושלים 13 קבוצות, כל קבוצה מונה כ-15 נערות. גב' אוסטר ציינה כי מטרת העמותה היא עידוד נשים ונערות לבחירת מגמות טכנולוגיות על ידי הרחבת הידע בתכנות, סיורים באקדמיה ועוד.

מר אמיר בלום, קהילת הגיימינג MAKE GAMES JLM

מר בלום הציג את נתוני תעשיית הגיימינג והדגיש את מהות הקהילה הפועלת בהתנדבות כמו כן ציין את התרומה לכלל הציבור: מפגשים שבועיים, אירועים מיוחדים ועוד.

גב' ניצן רוזן, מנהלת קהילות סטודנטים באוניברסיטה העברית

גב' רוזן הציגה את פעילות קהילות הסטודנטים שהקימה כדי לתת מענה לסטודנטים המתעניינים בעולמות פיתוח התוכנה. גב' רוזן הציגה את הקשיים בהם נתקלה בתפעול הקהילות, וציינה את הצורך בתמיכה וליווי בהיבטים הלוגיסטיים והמנהליים של הקהילה.

גב' נעמי גלבך, קהילת ראש תחום תקשורת חזותית בבצלאל בשלוחה החרדית מנהלת קהילת הפירמה
גב' גלבך סקרה את פעילות קהילת הפורמה - קהילה מקצועית חרדית בכל תחומי העיצוב, קהילה מקצועית חרדית שמתמקצעת בתחומי העיצוב, המונה למעלה מ-4000 אנשים.

גב' אריאל אברמוף, קהילה תעסוקתית לשילוב עולים

גב' אברמוף הציגה את הנתונים על הקהילה התעסוקתית לשילוב עולים מצרפת שהקימה ומה המניע להקמת הקהילה.

מר גבי אהרונוביץ, קהילת הטכנולוגיה בגיל השלישי

מר אהרונוביץ סיפר על קהילת הטכנולוגיה בגיל השלישי אותה הוא מנהל המונה למעלה מ-7000 אנשים ברחבי הארץ. מטרת הקהילה הינה הטמעת הטכנולוגיה והבינה המלאכותית בגיל השלישי.

מר רועי מונין, מנכ"ל Made in JLM

מר מונין הציג את עמותת MADE IN JLM שמטרתה לעזור לקהילות בתחילת דרכם ולדחוף את היוזמים לעשייה ועל הדרך בה פועלת העמותה.

גב' בת ציון פיש, קהילת מובטלות ירושלמיות

גב' פיש סיפרה על קהילת מובטלות ירושלמיות. קהילה שבאה לתת מענה ולתמוך בנשים שמחפשות להתפתח, להגיע לתפקידים בכירים יותר בקהילת ההייטק.

מר ערן יומטוביאן, המרכז האקדמי לב

מר יומטוביאן סיפר על מודל שיטת לקהילות של סטודנטים אפשרות להמשיך בפעילות גם לאחר שהם עוזבים את האקדמיה.

אורלי גוטמן, מרכז יזמות מכון לב

גב' גוטמן סיפרה על פעילות מרכז יזמות מכון לב שמטרתה הכשרת נשים שלומדות מדעי המחשב ברחבי הארץ וסיוע להן כדי לעזור להם להיכנס לעולם ההייטק.

ועדה לפיתוח כלכלי ותעסוקה

4. דברי סיכום - גב' מרים סלע, חברת הנהלה ויו"ר הוועדה

גב' סלע, חברת הנהלה ויו"ר הוועדה, הודתה למשתתפים ולגורמים העירוניים על פעילותם לקידום עתידה של ירושלים ותרומתם הרבה לדיון. יו"ר הוועדה הדגישה את חשיבות ההובלה של רשות הצעירים בפיתוח בכלל וקהילות חדשנות, ושהוועדה תרצה סטטוס על התוכנית לתמיכה בקהילות חדשנות. בנוסף, יו"ר הוועדה הודתה לאגף נכסים על פעילותו וציינה בשנית את הצורך הקונקרטי והמידי ביצירת פלטפורמה לשימוש בחללים עירוניים לצורך אקו-סיסטם ומקומות מפגש, וציינה שהוועדה תרצה לשמוע על המשך ההתפתחויות בנושא.

בברכה,

מרים סלע
חברת הנהלה
יו"ר הוועדה

הצגת מודל אקוסיסטם מבוסס קהילות חדשנות וצמיחה

הצגה לחברי הועדה לפיתוח כלכלי ותעסוקה
בעיריית ירושלים

ינואר 2025

התוכנית הלאומית לצמיחה כלכלית

הסיפור של המדינה ושל החברה
הישראלית ב-10 שנים הקרובות
מתמקד בצמיחה

קיומם של קלאסטרים מוביל לתוצאות כלכליות חיוביות

גידול
בשכר

גידול
בפתיחת
עסקים

חוסן
בתקופת
מיתון

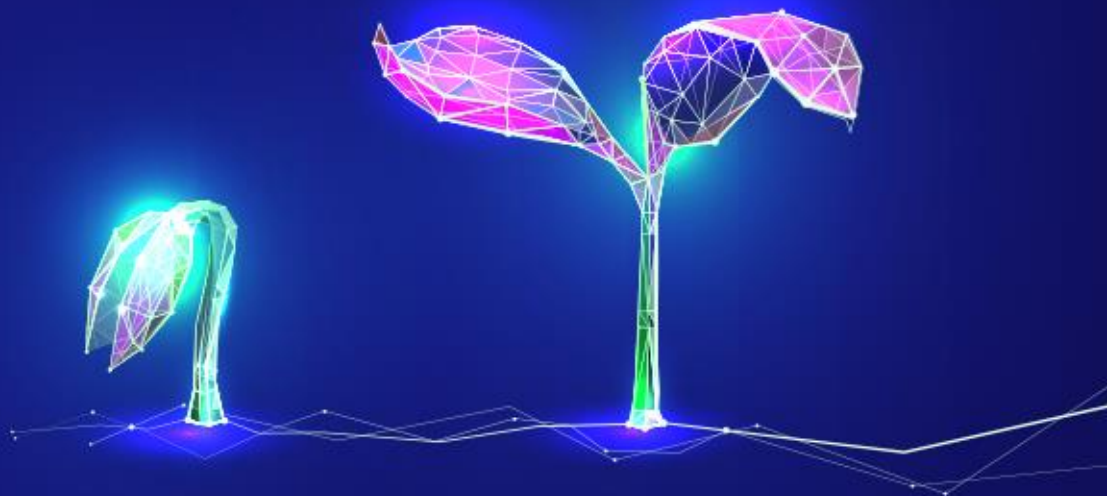
מיקוד
השקעות

גידול
בהקפי
פנטנים

גידול
במקומות
תעסוקה

קלאסטר

ריכוז גורמים, לרבות עסקים, חברות, מוסדות ושחקנים, המקיימים קשרים כלכליים זה עם זה ופיתחו התמחות במשאבים, שירותים ומיומנויות ייחודיות הנוגעים לפעילות כלכלית מסוימת

מפת הקלאסטרים התחרותיים

צוות חדשנות וצמיחה – משרד הכלכלה והתעשייה

מטה קהילות חדשנות

הוקם כחלק מתפיסה אסטרטגית במשרד הכלכלה והתעשייה, משמש כאגף לקידום והובלת חדשנות במשק הישראלי. באמצעות חיבור בין חברות מובילות, סטרטאפים, אקדמיה וגופים מהמגזר הציבורי, הקהילות יוצרות אקוסיסטם חזק ודינמי המניע שיתופי פעולה ופורץ גבולות בתחומי תוכן שונים. המטרה היא להעצים את הטכנולוגיות בישראל, לחזק את הכלכלה המקומית ולהפוך את המדינה לשחקן מוביל בזירה העולמית.

גל סף

ראש מטה קהילות חדשנות

ניצן קרסנטי

מנהלת אגף בכיר חדשנות וצמיחה
ראש מערך אסטרטגיה, כלכלה וחדשנות

מיכל פינק

משרד הכלכלה והתעשייה

מנהלת החדשנות

משרד הכלכלה והתעשייה

רחלי פרנקל

סער בן רעי

ליאת סמט לוריא

ייעוד קהילות החדשנות:

לאפשר את מימוש פוטנציאל
הצמיחה הכלכלית באמצעות
ביסוס תשתיות והצמחת
אקוסיסטם משמעותי בישראל,
סביב תחום תוכן מסוים, ומתוך
מטרה לקדמו ולפתחו ולהציב
את ישראל בחזית התחום ברמה
המקומית וברמה העולמית.

Connecting People, Public Data & AI

Agri Negev
West Negev AgriTech Cluster

קהילה - חדשנות - מובילות

Israel's Cyber Innovation

GrowingIL
Agri. Culture. Community

משרד הכלכלה והתעשייה
מטה קהילות חדשנות

HealthIL
Digital Health Community

EnergyCom.IL

HLS

AgingIL
Innovation Community

AquaculTech
Blue Technologies Community

EcoMotion
Smart Mobility Community

Fintech.IL
Innovation Community

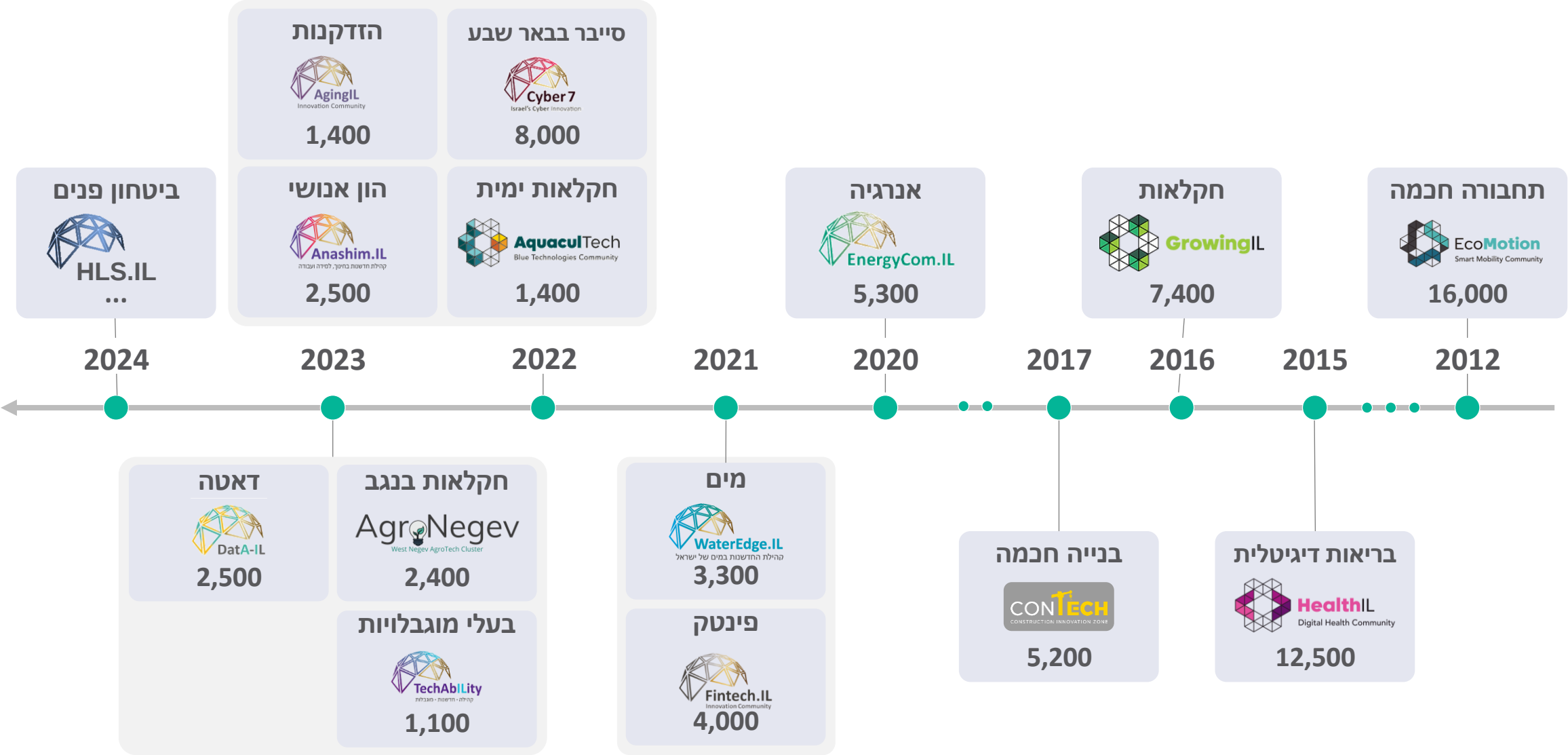
WaterEdge.IL
קהילת החדשנות במים של ישראל
Israel Water Innovation Community

Anashim.IL
קהילת חדשנות בחינוך, לסירה ועבודה

כיום פועלות 15 קהילות, רובן נפתחו בשנתיים האחרונות

תחומי המיקוד של הקהילות, שם ומספר חברי הקהילה

תחילת 2025:
הקמת ועדה
ממשלתית
לצמיחה

תכנית הקהילות ב'מבט על':

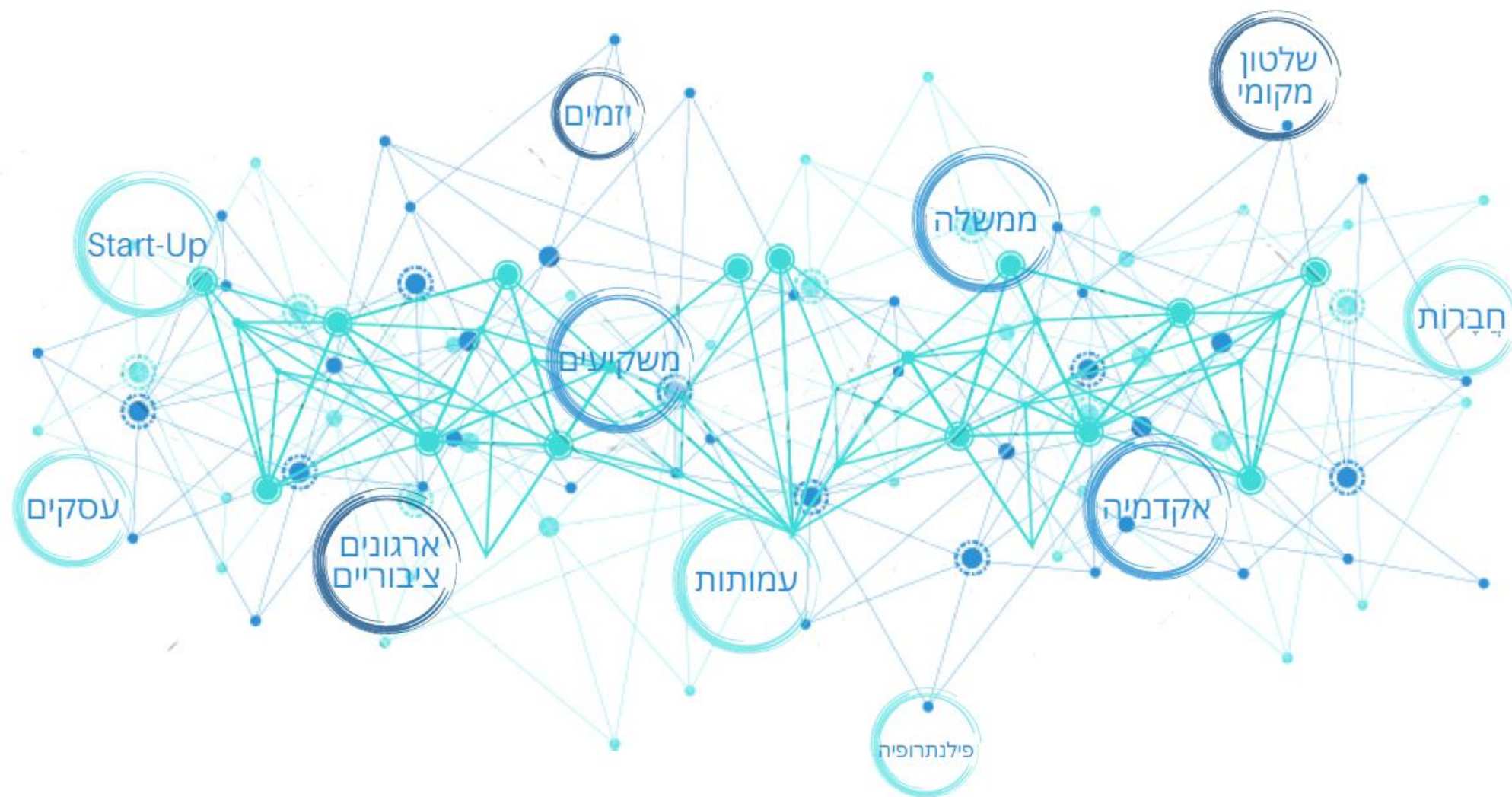
הקהילות מקיימות פעילות נרחבת הכוללת עשרות אלפי משתתפים בשנה

73,000
חברי קהילות

15
קהילות

20,000
משתתפים
באירועים בשנה

200
אירועים בשנה

מודל האימפקט של קהילות

בניית וניהול אקוסיסטם בענפים מוטי-חדשנות

5 בניית קשרים וחשיפה גלובאלית 	4 סיוע במדיניות והסרת חסמים 	3 'מפת דרכים' לחדשנות בענף 	2 הרחבת מעגל המעורבים והנהנים 	1 חיבורים ותמיכה מקצועית ביזמים
שיווק ומיצוב הענף בזירה הבינ"ל	הנגשת נתוני אקוסיסטם – שחקנים, מגמות, ... 	זיהוי מגמות וצרכים ענפיים 	קידום שת"פים ופיילוטים בין שחקנים שונים 	חשיפה וחיבור עם משקיעים
קשרים וחיבורים עם שחקנים מקבילים בעולם	גיבוש ניירות עמדה על חסמים בענף	הכוונה תמאטית של כלל השחקנים	'חינוך שוק' לחדשנות אצל שחקנים מסורתיים	תמיכה הזדית ושיתוף ידע
סיוע בהזדמנויות עסקיות לחברי הקהילה	רתימת הממשלה לפתרון החסמים	היערכות לגלי טכנולוגיה	הכשרות והון אנושי	מוקד ידע ותוכן מקצועי
	סיוע בעיצוב מדיניות והפצת כלים ממשלתיים	המרת טכנולוגיות לענף	חיבורי אקדמיה ותעשייה	הכשרה ומנטורינג ליזמים

4 צירי פיתוח קלאסטר

01

מיפוי
האקוסיסטם

02

בניית
האקוסיסטם

03

פיתוח מדיניות
ממשלתית

03

יציאה
לשווקים בינ"ל

הבא

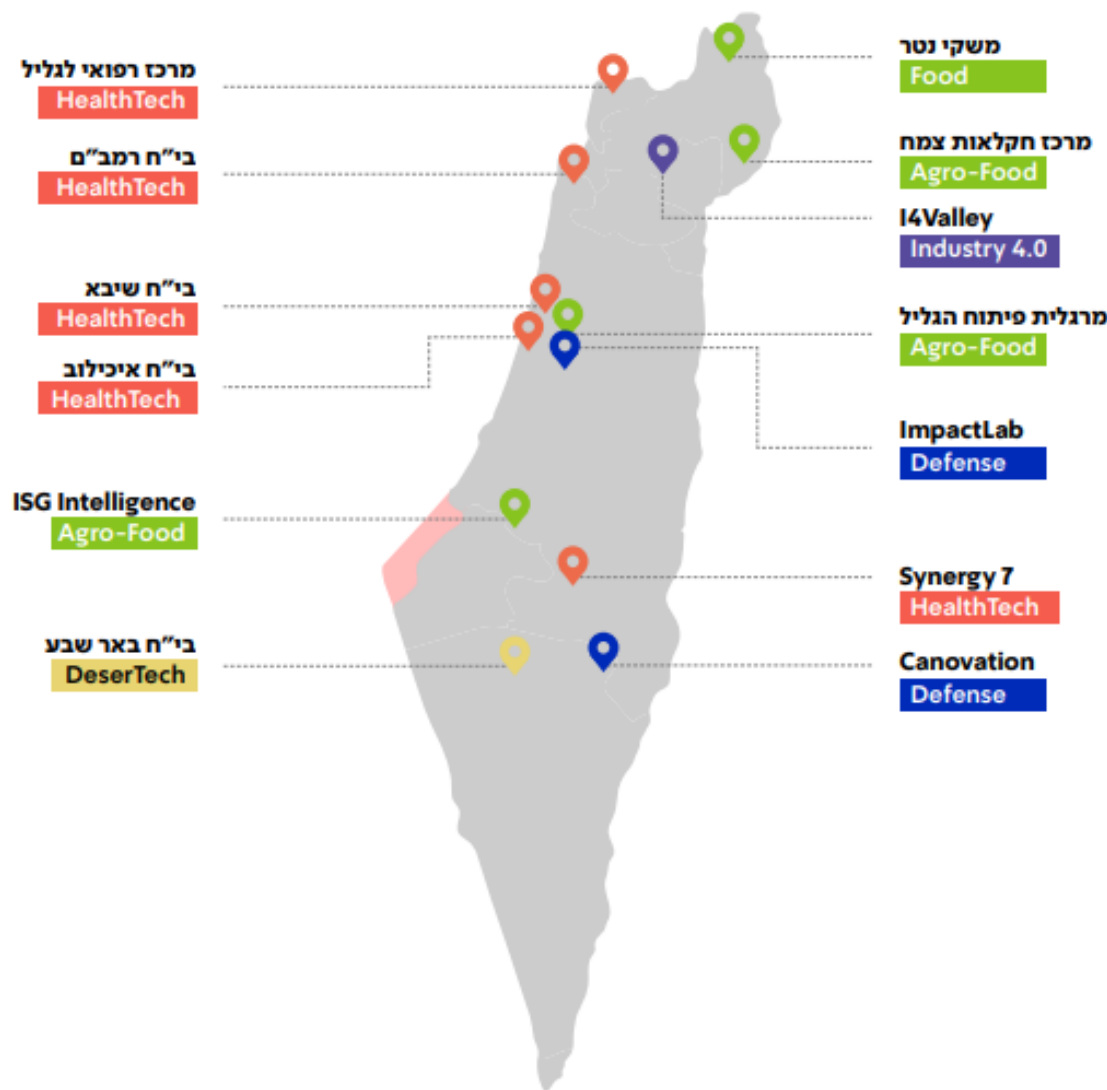
קלאסטריים

חזרה שרשרת הערך

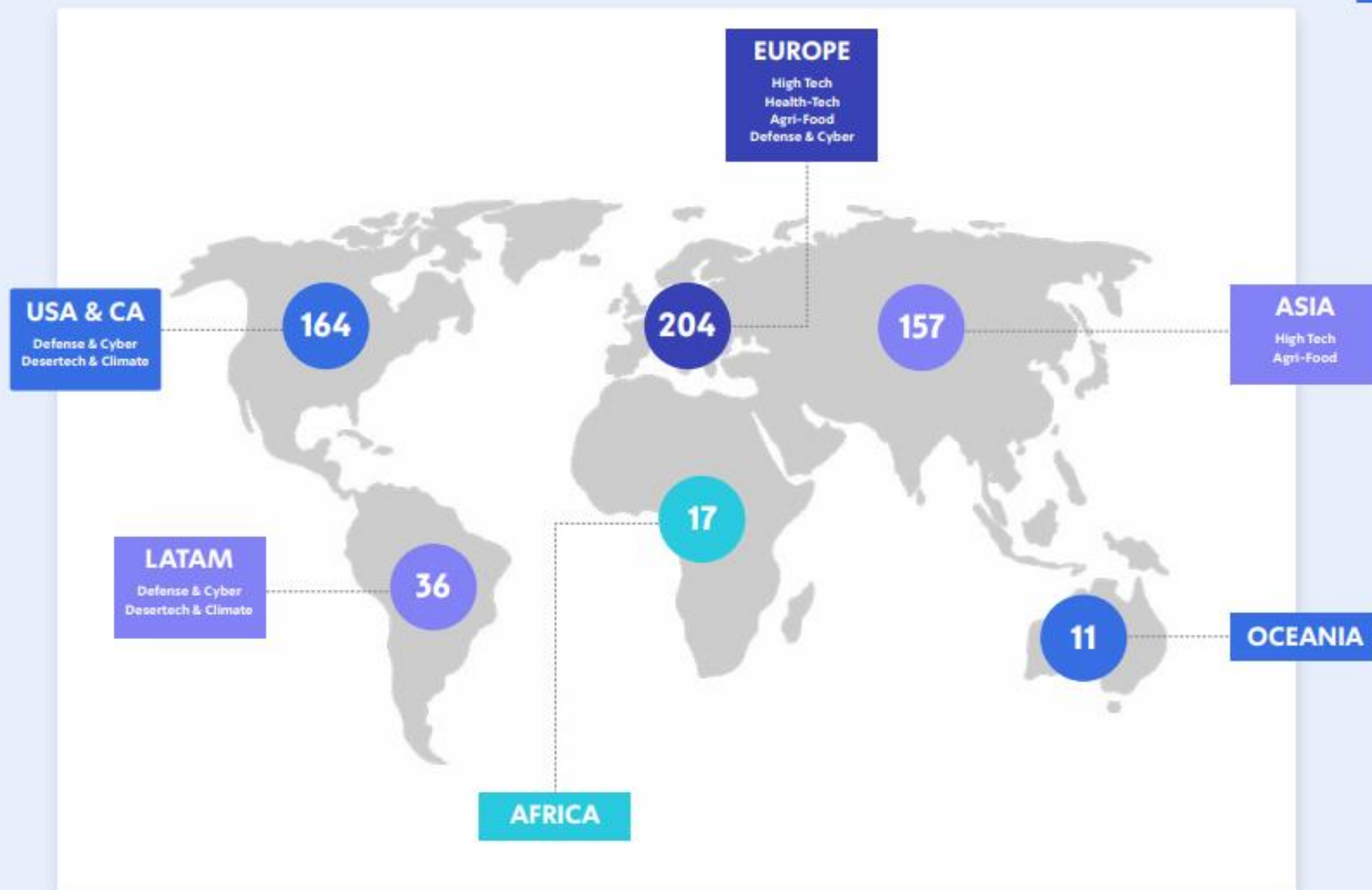
חזרה לצירי פיתוח קלאסטר

מדיניות ממשלתית - הוראת מנכ"ל 4.78 קול קורא לתשתיות אזוריות

חזרה לצירי פיתוח קלאסטר

פתיחה לשווקים בינ"ל - 589 כנסים ברחבי העולם

חזרה לצירי פיתוח קלאסטר

55 נספחויות סחר חוץ בעולם

חזרה שרשרת הערך

מקור: מנהל סחר חוץ, חיבור חכם לשווקים בעולם

מנהלת הצמיחה

התוכנית הלאומית
לצמיחה כלכלית

וועדת פיתוח כלכלי ותעסוקה – תמליל

מספר הוועדה : 3

מקום ההתכנסות : אולם הנהלה 1

תאריך הוועדה : כ"ו טבת תשפ"ה (26.01.2025)

מזכירת הוועדה בדיון : ברכה כהן

שעת תחילת הוועדה : 16:06

שעות סיום הוועדה : 18:19

התמליל נכתב ע"י חברת גולד וורק בע"מ ולא עבר בדיקה או הגהה ע"י גורם כל שהוא בעיריית ירושלים

עיריית ירושלים וחברת גולד וורק בע"מ עושים כל שביכולתם על מנת לייצר תמליל איכותי ובעל ערך. עם זאת מודגש כי קריאה בתמליל צריכה להיעשות באופן מושכל תוך הבנה שיתכנו טעויות ו/או השמטות מסיבות אובייקטיביות שונות.

גולד וורק תמלול והקלטה

גולד-וורק ת M ג ו R ים

מרים סלע:

צהרים טובים לכולם, כמעט אחר צהרים טובים לכולם, לכולן. אני מאד מאד, כאילו, יש פה תכונה באוויר וזה מאד משמח, כנראה שככה זה כשמדברים על קהילות. יש פה הפרצופים שאני מכירה יותר, פרצופים שאני מכירה פחות, אבל אני חושבת שתהיה לנו וועדה מאד משמעותית ואני גם מאד שמחה, חברי וחברות המועצה שנמצאים איתנו כאן. מה זה?

דוברת:

אולי תציגי,

מרים סלע:

כן. אני רואה כאן את לורה ואריאל ויונתן ויעלה, ואת מי אני מפספסת? והיה גם אלדד מקודם. בכל מקרה טוב, יש לו קוורום אז אפשר לפתוח. אני גיד בתחילת הדברים שקודם כל אני באמת מאד מתרגשת לפתוח את הוועדה הזו כי, אחרי שאתמול באמת סוף סוף חזרו לבית, חזרו הביתה לירי ודניאלה גלבוע ונעמה לוי וגם קרינה ארייב שהיא ירושלמית ובאמת כולנו חיכינו לה בירושלים ועכשיו אנחנו קצת יותר שלמים ואני מקווה מאד שאנחנו נמשיך עם הגל הזה, וחשבתי לקראת הוועדה שאנחנו בעצם, בירושלים ובעיריית ירושלים אנחנו כל הזמן, אנחנו עובדים כל יום, כן? העבודה לא עצרה מאז 7.10, אבל אני חושבת שעכשיו גם אפשר לדבר על צמיחה, אפשר להתחיל לדבר על צמיחה. זה בין היתר מה שאנחנו נעשה כאן היום. היום אני רוצה להקדיש את המפגש שלנו לקהילות. שאלו אותי קהילות, איזה קהילות, אז אמרתי, כל מה שצומח מלמטה, כל מה שמטפלים בו מלמעלה וכל מה שמנסים לחולל. שלום אריה. אני אגיד ש-, אני אגיד שיש הרבה תיאוריות לאיך לייצר ירושלים שהיא גם משגשגת וטובה לצעירים וטובה לקהילה יצרנית, אני אגיד שבאיוושהי הקבלה, אתם יודעים, יש קהילות שיש להם את הסדר שלהם. כשיש לך בית כנסת או כשיש לך בית כנסת אז לפחות פעם בשבוע אתה רואה או רואה את הקהילה שלך. יש לך מקום, אתה עושה שם את הזה. אמר לי חבר שעובד בהייטק בתל אביב,

דוברת:

לא עלינו.

מרים סלע:

לא עלינו. שבית הכנסת שלו יש בו רופאה ועורך דין והייטקיסט ובעצם כל הנטוורקינג שלו הוא עושה שם. ונשאלת השאלה בעצם איפה זה קורה כשאנחנו מדברים על כל החדשנות בירושלים, על כל האקו סיסטם הטכנולוגי בירושלים, והיו כאן לא מעט דברים שנעשו לאורך השנים, אבל אני כן חושבת שעדיין, וזה נכון גם ל-2025 וגם נכון עדיין עם כל ההזדמנויות שיש לנו לפנינו, אנשים, ואני אגיד במיוחד, ההזדמנויות שיש לנו, כן? 40,000 סטודנטים שיש פה בשנה ואני לא מדברת על כל מי שנשאר פה,

דוברת:

כמעט 50.

מרים סלע:

כמעט 50,000 סטודנטים שבאמת לומדים כאן באקדמיה הכי טובה שיש בארץ, בין הטובות בעולם, עדיין מחפשים את קהילת השייכות שלהם המקצועית, ואנחנו, אני אגיד שיש פה הרבה גורמים עירוניים ותיכף תגיע גם ריטה מהנכסים. אני חושבת שיש פה איזה משהו שאנחנו צריכים להתחיל לחשוב עליו כארגון שמוטה לדבר הזה, איך אנחנו מייצרים את התשתית הכי טובה, גם סביב ההזדמנויות של פיתוח אזורי תעסוקה חדשים שיש בירושלים וגם כאלה שמתחדשים בירושלים, איך אנחנו מייצרים באמת את התשתית הכי טובה וכל הארגון מוטה לזה, לזה שאנשים צעירים אבל גם, לא רק צעירים, איך הם מוצאים את המקום שלהם בהקשר של השייכות המקצועית בירושלים ואיך אנחנו מפתחים פה אקו סיסטם שהוא חי, שהוא פעיל, שהוא בועט. אמרתי ל-, ניסיתי להסביר את זה למישהו בעירייה אז אמרתי לו, זה לא מה שאתה אומר על עצמך, זה מה שאומרים עליך כשאתה לא בחדר. כן? מה שקורה בירושלים, אם אני שומעת שהרבה ירושלמים ממשיכים לנסוע למיט-אפים בתל אביב למרות שיש פה כל מיני דברים שקורים, ולא מעט, אז באמת נשאלת השאלה, בואו, רשות החדשנות בכבודה ובעצמה. אז באמת, זה באמת, מה שחשוב זה מה שאומרים עליך כשאתה לא בחדר. ועכשיו נשאלת השאלה, וכאן אני חושבת יושבים הרבה מאד מוחות טובים וטובות שיעזרו לנו באמת לתכלל את האירוע, כי אני חושבת שיש, חיבורים זה דבר שהוא נשמע טריוויאלי והוא קורה באמת בלא מעט חדרים בעירייה מדברים שיחות, גם בעירייה וגם לא בעירייה, מדברים שיחות מקצועיות על איך הופכים את ירושלים להיות יותר משגשגת ולנצל את ההזדמנויות שלה, אבל השיחה המשותפת, כן? שקורית גם מלמטה וגם מלמעלה ומייצרת לנו איזה דירקטיבה עירונית, היא עדיין חסרה ואני חושבת שזה מה שאנחנו עושים כאן היום בהמשך גם לשיחות קודמות שנעשו. אני מאד שמחה, אמרתי קודם, אריה, אני לא יודעת אם אתה עדיין כאן, אבל אני גם שמחה שחברי המועצה כאן וגם אני מאד שמחה שנמצאת כאן ניצן קרסנטי, שאני גם גאה להגיד שהיא חברה שלי, אישית.

יעלה ביטון דה לנגה:

אין ניגוד עניינים פה משהו?

מרים סלע:

אין ניגוד עניינים בכלל, רק ניצול הזדמנויות. שאני גם גאה להגיד שהיא חברה שלי, אבל היא גם מנהלת אגף בכירה במשרד הכלכלה שמתכלל את כל האירוע הזה ברמה הלאומית, ואני אתן לה באמת להגיד יותר. אז אנחנו נתחיל עם ניצן שתיתן לנו איזה 10-12 דקות מהירות על תיאוריית השינוי. אנחנו ... אייל השקס, כלכלן ירושלמי, חוקר במקינוזי? חוקר במקינוזי,

דוברת:

חוקר בעולם.

מרים סלע:

וקצת על מה שיש לנו את ההזדמנויות שיש לנו בירושלים. נעמה, אני אגיד שחן מרשות הצעירים חולה, אז היא מתנצלת שהיא לא כאן איתנו, אבל זכינו בנעמה שתגיד לנו קצת מבחינת רשות הצעירים בכל התחומים האלה. אני אגיד שגם איילה מרשות הפיתוח לירושלים הייתה אמורה להיות ולצער לא יכלה להגיע הפעם, אבל אולי לירון יכולה להגיד איזה משהו. ובעיקר אחר כך לשמוע את המשתתפים. אני מאד מאד רוצה שכולם יהיה להם זמן דיבור, אז כל אחד ואחת שמדברים, ננסה להיות תמציתיים כדי באמת לשמוע את כולם ולצאת מכאן דיון, מה שנקרא כמה שיותר אופרטיבי כדי שמחר בבוקר אנחנו לוקחים את כל מה שקורה כאן ויודעים לעבוד איתו קדימה. אז כל העיניים על ירושלים, יאללה ניצן, נתחיל עם ניצן.

ניצן קרסטני:

טוב, אז שלום לכולם. אני קצת מתרגשת להיות כאן, עבדתי בעירייה לפני כמה שנים בלשכת ראש העיר, עד 2018, ועכשיו לחזור לפה זה תמיד משמח ומרגש. אני היום מנהלת אגף בכיר חדשנות וצמיחה, שזה אגף חדש שקיים במשרד הכלכלה, שתפקידו רגע זה לתת מענים לשטח ולהגביר את הצמיחה הכלכלית בישראל. זה מילים מפוצצות ואנחנו נרחיב עליהם. גל נמצא איתי פה, שהוא ראש אגף קהילות אצלנו, ומרים תודה על ההזמנה, זה מרגש לראות כל כך הרבה אנשים שרוצים לעבוד בשביל ירושלים, וכל כך הרבה אנשים ליד השולחן זה גם,

יעלה ביטון דה לנגה:

ובהתנדבות, תצייני.

ניצן קרסטני:

ובהתנדבות.

יעלה ביטון דה לנגה:

אפילו ...

ניצן קרסטני:

כן, נכון, עכשיו עבר,

מרים סלע:

זה כבר בעיה של שר הפנים.

ניצן קרסטני:

כן, זה,

יעלה ביטון דה לנגה:

בעיה שלנו בסוף.

מרים סלע:

בעיה שלנו ושל שר הפנים.

יעלה ביטון דה לנגה:

הוא ממש אין לו בעיה.

ניצן קרסטני:

הוא ממש אין לו בעיה. אז אני גם אגיד שזה קצת מצחיק, כי בסוף הכל התחיל מירושלים. כשאנחנו מציגים את המצגת הזאת או מצגות אחרות בפני שותפים ... , אז אנחנו אומרים להם טוב, אז הכל התחיל ב-2013 בירושלים, הבאנו את המודל, מודל של פרופסור פורטר של קלסטרים תחרותיים וצמיחה כלכלית, ואז בעצם הבאנו את זה לממשלה, ועכשיו אנחנו חוזרים רגע אחורה ואנחנו רוצים לראות את המודל שקצת השתכלל מאז, איך אנחנו מחזירים אותו, לא אחורה אבל איך אנחנו מחזירים אותו גם לרמה העירונית. אז בעצם מה ש-, ברמה הכרונולוגית מה שעשינו, איך ששר הכלכלה, לשעבר ראש העיר נכנס למשרד שלנו, התחלנו לכתוב את התכנית הלאומית לצמיחה כלכלית, שמרים, אני מעניקה לך אותה חגיגית,

מרים סלע:

תודה רבה, תודה.

ניצן קרסטני:

שהתכנית הלאומית לצמיחה כלכלית, בעצם עברנו בכל הארץ וניסינו לזהות מה היתרונות היחסיים של מדינת ישראל, זה התייחס לכל ישראל כאל אזור אחד, ולראות מה היתרונות היחסיים שלו ודרכם לפתח את כל האקו סיסטם ב בעצם שרשרת הערך שלנו, אם נצלול ישר לעניינים, מדברת על כך שהקומה הראשונה והחשובה היא רשתות אזוריות ומרכזי חדשנות אזוריים שאנחנו עושים עם רשות החדשנות פה איתנו, שותפים שלנו לאורך כל הדרך, ובמיוחד באירוע של מרכזי חדשנות אזוריים שבעצם אומרת, אנחנו מתבססים על מה שיש בשטח, קהילות אזוריות, ויושבים פה החברים מ ... JLM שבאמת מהווים מודל השראה להרבה מאד מהקהילות שאנחנו עושים, אבל איך אנחנו עובדים עם השחקנים האזוריים, מזהים, שעובדים פר נושא, לא, כאילו, אנחנו לא מדברים על קהילות חברתיות או קהילות בית כנסת או קהילות צעירים שיש הרבה בירושלים, אנחנו מדברים על קהילות נושאיות, טכנולוגיות, שמנסות לקדם טכנולוגיה בתחום מסוים. ... עם הדבר הבסיסי, ועליהם אני חושבת שגם העירייה צריכה להתמקד. עליהם יש את מה שאנחנו קוראים לו קהילות חדשנות, שתיכף

אנחנו נרחיב, זה מטה קהילות חדשנות שנמצא במשרד הכלכלה. בעצם המשרד מפעיל יחד עם 15 קהילות חדשנות, יחד עם משרדי ממשלה נוספים, שזה בעצם שיתוף פעולה בין מגזר ראשון, שני ושלישי. הממשלה מוציאה מכרז, בדרך כלל מפעילים אותו איזושהי עמותה, עבור המגזר העסקי בתחום מסוים ברמה הארצית. והקהילות האלה שתיכף נרחיב עליהם מתעסקות הרבה באקו סיסטם, בבניית קהילה וירטואלית, מיט-אפים, בכנסים וכו', כשכל זה מדבר על בניית השטח ובניית האקו סיסטם ומעלה למעלה אל מנהל הקלסטר ואלינו את כל החסמים, ההזדמנויות, הדברים שדורשים טיפול, אני רוצה להגיד טיפול ממשלתי אבל פה טיפול עירוני. כלומר יש לנו את שכבת השטח שתפקידה להיות החיישנים, להגיד לנו, חבר'ה, מה שצריך עכשיו בתחום הבריאות, החדשנות בבריאות במדינת ישראל זה שיהיה פה מעבדה לריצוף גנטי, או הדבר שמונע מהאקו סיסטם של הסייבר לצמוח הוא שיש סעיף בחוק ה... שיהיה ככה וככה, בואו תפתרו את זה. כאילו, בעצם להגיד לנו, זרימה חופשית כזאת של מה מפריע ומה היה יכול לעזור. מנהל הקלסטר עובד מול הממשלה על כל הסיפור הזה, כשיש פה עוד קומה נוספת שלא הייתה לנו ב-2013, של סחר חוץ ומכון הייצוא בעולם. בעצם אחד הדברים שאנחנו רוצים לעשות זה להגדיל את הייצוא בכל אחד מהתחומים האלה, ולכן אנחנו בעצם אוספים את האקו סיסטם ועוזרים לו בהכוונה לשווקים חדשים, בהגברת ייצור, בחיבור עם חברות, כשיש לנו את מכון הייצור שעושה לנו תערוכות וביתנים ברחבי העולם, ויש לנו 45 נציגי סחר חוץ, זה נספחים כלכליים, שיושבים במדינות שיש לנו איתם קשרי סחר הכי טובים, וכל התפקיד שלהם זה לעשות BTB, לקלוט את החברה, לא כל התפקיד, סליחה, גל היה פה נספח ..., אבל התפקיד המרכזי שלהם הוא בעצם לעזור לחברות להגיע לשוק חדש. אז זה בקצרה שרשרת הערך. עכשיו, אני אדלג רגע על הקלסטרים כי אתם בטח מכירים,

מרים סלע:

עד לפה זה היה מעולה.

ניצן קרסטני:

מפת הקלסטרים שלנו, אז זה בעצם השישה קלסטרים שאנחנו זיהינו כלאומיים, בסדר? שיש לנו defense וסייבר, בתוך כל אחד אנחנו יכולים לראות את הקלסטר וסביב את הסגמנטים השונים בקלסטר שאנחנו מנסים להתאים קהילות לסגמנטים. אז יש לנו defense וסייבר שבתוכם הדברים המשמעותיים זה dual use cyber security, ... ספייס במקומות מסוימים. יש לנו את קלסטר ההייטק הקלאסי שהוא קצת פינטק, smart mobility, קצת גם בעולמות השבבים. יש לנו life science ו-health שזה היה קלסטר מוביל בירושלים, שמדבר גם על ביו טק, גם על פארמה, גם על digital health, ואנחנו מוסיפים לו גם, תיכף תראו, שתי קהילות שמדברות על ageing, על טכנולוגיה בזקנה, ועל ... במיוחד בשנה האחרונה שזה טכנולוגיה של פצועים, של נכים, של בעלי מוגבלויות. אגרו-פודטק, אגרו-טק גם נהיה מאד רלוונטי לאור המלחמה, איך אנחנו משקמים צפון ודרום, הרבה

בעקבות האגרו-פודטק. ... שיש לנו שם גם את האנרגיה, גם את המים, גם את אקלים באופן כללי, ותעשייה 40, advanced manufacturing, שזה גם משרד הכלכלה, מול משרד הכלכלה והתעשייה,

יעלה ביטון דה לנגה :
מה זה 40, זה תקן כלשהו?

ניצן קרסטני :
לא, תעשייה 40 אומרת כאילו חדשנות בתעשייה, רובוטיקה, התייעלות, כל מה שכאילו שלוקחים את המפעל שהוא כאילו low-tech והופכים אותו לשלב אחד יותר מתקדם. האמת שהיום זה כבר 50.

יעלה ביטון דה לנגה :
זה כבר פוגש את השטח?

ניצן קרסטני :
מה זה?

יעלה ביטון דה לנגה :
זה כבר פוגש את השטח?

ניצן קרסטני :
כן, בטח,

יעלה ביטון דה לנגה :
המודל הזה.

ניצן קרסטני :
כן. הרבה דרך המכון ... להתקדם. זה אחד הדברים שמשרד הכלכלה עושה, עובד עם מפעלים ועוזר להם להיות יותר חדשניים.

מרים סלע :
אני אגיד,

ניצן קרסטני :
עכשיו,

מרים סלע :

אני רק אגיד הערה, שאני חושבת שהדבר הזה הוא מאוד חשוב כי אנחנו מדברים הרבה על מה היתרונות היחסיים של ירושלים, איזה תעשיות אנחנו רוצים לפתח כאן, איפה חשוב לנו, האם אנחנו מקבלים כל כנס שרוצה לעשות בירושלים או שאנחנו ממקדים את המאמצים שלנו בנושאים ספציפיים, למשל בביו-טק, לירון אולי תוכל להרחיב על זה. אבל באמת, איפה, מה, בוא נגיד כשאתה חושב על ירושלים, מה הדברים המרכזיים שאתה יודע להגיד שכאן זה נמצא. אנחנו יודעים להגיד שיש פה את האוניברסיטה העברית ואת בצלאל, אבל השאלה אם יש לזה גם התפתחות.

ניצן קרסטני:

אז אני אגיד רגע, אני אמשיך ואני אגע בזה בהמשך, אבל באופן כללי אנחנו מסתכלים על זה כ-, בניגוד למה שהיה פעם שהיה יותר bottom up, שכל עיר הגדירה מה חזק ואז אמרנו מה מפת החוזקות של ישראל, אנחנו אומרים, זה רגע החוזקות של ישראל, וזה כמו שיש לנו שש רכבות ונוסעות ולא כולן עוצרות בכל תחנה, אבל זה לא שבכל עיר יש רק תחנה אחת. בסדר אז יכול להיות שעכשיו יפגוש אותנו, אנחנו יודעים כבר נגיד ביו טק והייטק, אבל לא יודעת, עם התכניות של עדן יכול להיות שיפגוש אותנו גם סייבר וסקיוריטי עוד כמה שנים. כאילו, אנחנו צריכים לראות מה פוגש אותנו, ובשביל זה אנחנו באמת, זה לא רק מה עולה לנו בראש, צריך לעשות פה עבודת תשתית אמיתית, למפות את הנכסים, תיכף אני אגיע לזה. זה האגף שלנו, שלנו יש, כל עולמות הקלסטרים מתווספים לפרויקט שכבר קיים במשרד כמה שנים טובות שנקרא קהילות חדשנות שהתחלתי לספר עליהם. יש לנו בעצם 15 קהילות חדשנות שאני מתחברת למה שאמרת על כנסים. בהתחלה המודל היה, הקמנו קהילת חדשנות בתחום מסוים, כל מי שרוצה, כאילו עלינו על משהו, כל מי שרוצה להקים קהילת חדשנות בממשלה מגיע למשרד הכלכלה, עושה איתנו מציג בכסף ואנחנו מוציאים את זה החוצה. וכששאלתי, התייחסתי לתפקיד ושאלתי אותם, אבל מה הערך שלנו? כאילו מה המטרה שלנו עוד חמש שנים? אז אמרו לי, שיהיה כמה שיותר קהילות חדשנות. אמרתי להם, אז לא. זה לא המטרה שלי. המטרה שלי זה רגע להבין איזה קהילת חדשנות ואיזה סגמנט נותנים לנו את הצמיחה הכי גדולה, והם הכי יתרון שלנו, ובהם אנחנו נשקיע את הכסף ונשקיע יותר כסף ונהיה ממוקדים בצורה משמעותית, ולכן זה נכון ללפני שנה, ועל זה עשינו עבודת אימפקט ובדקנו רגע איזה קהילות אנחנו רוצים לסגור ואיזה קהילות אנחנו רוצים לפתוח, ולא כל קהילה גם צריכה להיות באותו סדר גודל אבל בגדול אלה 15 קהילות החדשנות שלנו שאתם יכולים לראות. אגב נגיד יתרונות יחסיים, עשינו לפני כמה שנים תכנית מאוד גדולה עם ... אנרגיה בירושלים, אולי אנרגיה זה אחד היתרונות היחסיים? אני לא יודעת, צריך למפות את הנכסים שלנו ולבדוק.

מרים סלע:

כל מה שהוא בחשיבות לאומית יש לו ערך שיהיה בירושלים. אני חושבת.

ניצן קרסטני:

אבל זה לא,

מרים סלע:

צריך להגדיר את זה,

ניצן קרסטני:

זה לא,

מרים סלע:

זאת אומרת, כל מה ש-,

ניצן קרסטני:

זה לא ערכי.

לורה ורטון:

תרבות והדברים האחרים,

ניצן קרסטני:

זה כלכלי.

לורה ורטון:

... יש גם,

ניצן קרסטני:

כן, אני מדברת פה רגע,

מרים סלע:

נכון, אבל פה ספציפית אנחנו רוצים לדבר על הסגמנט של פיתוח כלכלי בהקשר של חדשנות טכנולוגית.

ניצן קרסטני:

אבל מרים,

מרים סלע:

האקו סיסטם אני לא,

ניצן קרסטני:

הסיפור הוא הפוך, הסיפור הוא הפוך, הוא לא מה חשוב, איפה חשוב לעשות, חשוב לעשות את זה בעיר, אלא להבין במיפוי מה הנכסים שיש בעיר. בתי החולים, האוניברסיטאות, הסטארט אפים, העסקים. ותיכף תראו, עשינו רגע איזשהו מיפוי כזה ומתוך הדבר הזה להבין מה החוזקות שלנו, כי בוא ניקח רגע, לא להשמיץ ערים אחרות, אבל נגיד בוא ניקח,

מרים סלע:

אפשר, פה אפשר.

ניצן קרסטני:

אז זהו. נגיד יש עיר מסוימת שהיא החליטה שהיא בירת הסייבר של ישראל. בסדר? אבל זה שהיא החליטה שהיא בירת הסייבר של ישראל לא הופך אותה לכזו, כי יש עיר אחרת שהיא קצת יותר במרכז והיא בירת הסייבר של ישראל. אז זה שהיא מכריזה בכל מקום או מנסה להיות זה תנאי הכרחי אך לא מספק. אנחנו צריכים שבאמת יהיו שם חברות סייבר, ואז נוכל להקים שם אקו סיסטם. אז אותו דבר פה, אם היום אנחנו נחליט שאנחנו, שירושלים היא בירת חקלאות ימית של ישראל, כאילו, זה יפה שתכריזו את זה, אבל זה לא יקרה.

יעלה ביטון דה לנגה:

פתאום יופיע ים,

ניצן קרסטני:

כן,

יעלה ביטון דה לנגה:

באמצע,

ניצן קרסטני:

פתאום יופיע ים, בסדר? ואנחנו יודעים,

מרים סלע:

בבריכת ממילא.

ניצן קרסטני:

שזה הדבר היחיד שירושלים לא הצליחה,

יעלה ביטון דה לנגה:

לא, היה ים בירושלים,

ניצן קרסטני:

לעשות.

יעלה ביטון דה לנגה:

בבית המקדש, שתדעו, קראו לזה ים הנחושת.

אריאל גולן:

... שלמה.

ניצן קרסטני:

אוקי. עכשיו,

אריאל גולן:

... שלמה.

יעלה ביטון דה לנגה:

שתדעו, אם שואלים אותכם,

ניצן קרסטני:

אני,

יעלה ביטון דה לנגה:

היה ים בירושלים.

ניצן קרסטני:

אני אתקדם מהר,

דוברת:

יאללה.

ניצן קרסטני:

כי אין לי הרבה זמן, אני רק אומרת, בסוף זה אירוע ששותפים לו באמת הרבה מאד משרדי ממשלה, שמשדד הכלכלה מוביל את זה, רשות החדשנות הם כל האירוע של החוצה, מה החברות צריכות, ומערך הדיגיטל הוא פנימה לתוך הממשלה, איפה הממשלה צריכה להתייעל בטכנולוגיה שלה. טוב,

זה רגע כמה קהילות יש לנו, אירועים וכו', אני לא ארחיב, אבל הרעיון הוא באמת שהקהילה אוגמת בתוכה את כל האקו סיסטם,

מרים סלע:

אני רוצה רגע לשאול כי אני חושבת שזה חשוב לנו. אתם יש לכם את גל,

ניצן קרסטני:

כן.

מרים סלע:

שהוא מנהל את כל ה-,

ניצן קרסטני:

באופרציה איך זה עובד?

מרים סלע:

כן.

ניצן קרסטני:

כן, אז אנחנו, טוב, ניתן כבר קרדיט לאנשים, למה לא? אז אנחנו אגף בראי חדשנות וצמיחה שיש לו שתי רגליים, יש לו את הרגל שעובדת עם מינהלת הצמיחה, בסדר? שמינהלת הצמיחה זה kind of הרליי של משרד הכלכלה ו... מיכאל שהיה מנהל קלסטר הייטק, שמינהלת הצמיחה יש בה באמת את שלמה לוי שהיה פה ראש רשות צעירים, הוא מנהל המינהלת, ויש תחתיו ארבעה, בשאיפה שישה מנהלי קלסטרים. הם רגל הצמיחה, ויש לנו את רגל מטה קהילות חדשנות שגל מנהל, ועוד העובדים באגף, שבעצם הוא מפעיל 15 קהילות. גם מנהלי הקלסטרים וגם מנהלי הקהילות הם לא עובדי מדינה, בכוונה. אנחנו בעצם עושים את ההתקשרויות איתם ואנחנו מחפשים אנשים שהם אנשי ,

מרים סלע:

שטח.

ניצן קרסטני:

שטח, שמכירים את התחומים האלה, שיודעים לעבוד איתם. ואז התפקיד של הקהילות הוא באמת בניית האקו סיסטם, מה שהראינו בשלב הראשון. התפקיד של מנהלי הקלסטרים עובדים מולנו על כלים חדשים לצמיחה, על יציאה לשווקים חדשים וכו', אני אראה פה דוגמה גם לכלי אחד שאנחנו עושים, אז אמרתי, זה הקהילות. אז סתם חשוב לראות, זה כאילו האקו סיסטם שנמצא פה, זה לא רק סטארט אפים, בסדר? חייב להיות פה גם שלטון מקומי ואקדמיה וארגונים ציבוריים והרבה מאד

מהדברים צריכים את הגוף המוסדי, כאילו אם זה בריאות אז כאילו, סטארט אפים צריכים את בתי החולים, את קופות החולים, אם זה קהילת המים שלנו, הם עובדים עם התאגידים העירוניים ועם נטפים ו-, זה ממש מודל האימפקט, אם את רוצה לצלול אני אשלח לכם את זה, אבל ממש זיהינו מה הקהילה בעצם עושה, על מה היא נמדדת, ממש בקצרה. חיבורים ותמיכה מקצועית ביזמים, זה הדבר הראשון, כאילו ממש החיבור עצמו. הרחבת מעגל הנהנים שזה לא רק באמת הסטארט אפ אלא כל השחקנים הרלוונטיים והכשרות שאנחנו רוצים לעשות, הכשרות טכנולוגיות, היו פה אנשים מרשות התעסוקה, אז לא, אז איך אנחנו עושים, מכשירים טכנולוגית לסיפור הזה, מחברים את האקדמיה. מפת חדשנות בענף, אז אנחנו רוצים רגע כממשלה שהשטח יגיד לנו מה צריך, מה המגמות שאנחנו מזהים בעולם בשטח הזה שהמדינה צריכה רגע להיערך אליהם.

מרים סלע:

יונתן, אתה ממש ... ,

יונתן פלג:

השטח אומר לכם, צריך אנשים שילמדו ליב"ה, צריך להוציא את הגברים החרדים ואת הנשים הערביות לעבודה,

ניצן קרסטני:

אני איתך,

יונתן פלג:

זה מה שהשטח אומר,

מרים סלע:

בסדר,

יונתן פלג:

איפה אתם עושים את זה?

לורה ורטון:

יפה.

יעלה ביטון דה לנגה:

לפחות בירושלים.

יונתן פלג:

סליחה, כן? אבל זה,

ניצן קרסטני:

תראה, אני,

יונתן פלג:

זה מילים גבוהות אבל איפה זה פוגש את ה-,

יעלה ביטון דה לנגה:

בדיוק. איפה זה פוגש,

יונתן פלג:

הכשרות והון אנושי,

יעלה ביטון דה לנגה:

זה נשמע אדיר,

מרים סלע:

כן.

יעלה ביטון דה לנגה:

רק אני,

יונתן פלג:

קלסטר זה אחלה, מי יעבוד שם,

יעלה ביטון דה לנגה:

מנסה להבין אם זה,

יונתן פלג:

מי יישאר שם?

יעלה ביטון דה לנגה:

עובד בשטח,

יונתן פלג:

מי יכשיר אותם?

ניצן קרסטני:

אני אגיד שבסוף כל אחד עובד במגבלתו. מה הקשר ביני לדברים שאתה אומר?

מרים סלע:

זה למשרד החינוך.

ניצן קרסטני:

לא, זה לא למשרד החינוך, זה לממשלת ישראל.

שירה אבני:

... כמובן. אנחנו עובדים עם משרד העבודה ברשות העירונית לתעסוקה,

מרים סלע:

כן.

שירה אבני:

הנושא של תעסוקת חרדים, אם אתם מכירים, מרכז כיוון והכשרות מקצועיות שאנחנו עושים,

ניצן קרסטני:

לא, אני,

שירה אבני:

יש עולם שלם שלא זה המקום לספר, אבל אם את תרצי לשמוע,

ניצן קרסטני:

אני מבינה את התסכול,

לורה ורטון:

הם מדברים,

ניצן קרסטני:

ואני חווה את התסכול,

יעלה ביטון דה לנגה:

... את זה מהרליי,

ניצן קרסטני:

כמו שאתה חווה אותו. בסוף אתה אומר איך אתה עושה צעד אחד בצמיחה כלכלית כשהדבר הכי, שהכי מפריע לצמיחה כלכלית הוא לא במנדט שלך.

(מדברים ביחד)

יונתן פלג:

כן, הבנת? עם כל הכבוד למה שאת עושה בירושלים זה לא קלסטר של אגרו-טק, כאילו, זה,

ניצן קרסטני:

לא, אבל זה, הרעיון,

יונתן פלג:

אנשים שאין בגרות, ולא יכולים להשתלב בשוק העבודה.

ניצן קרסטני:

לא, בסדר, זה נכון מה שאתה אומר, אני מזדהה עם כל מילה שאתה אומר, ... זה לא המנדט שלנו. אנחנו מנסים לייצר את מנועי הצמיחה, כשיש לנו גוף נבחר גם בעירייה וגם בממשלה, שהם יקבלו את ההחלטות היותר קשות ויותר רלוונטיות כמו שאתה אומר על מנועי הצמיחה האמיתיים ועל מי יעבוד ומי יגויס, זה נראה לי לא לשולחן המקצועי כל כך, יותר לשולחן הפוליטי.

לורה ורטון:

אולי,

ניצן קרסטני:

אנחנו לא שם.

לורה ורטון:

תגדירו אקו-סיסטם.

יונתן פלג:

אני שם.

לורה ורטון:

מה זה כולל,

ניצן קרסטני:

לא,

לורה ורטון:

... חינוך,

ניצן קרסטני:

בסדר, אני לא שם,

לורה ורטון:

... חינוך,

ניצן קרסטני:

אני באה להציג לך מודל עבודה שלנו.

מרים סלע:

רגע, אני אגיד, אני אגיד רגע,

לורה ורטון:

... אקו סיסטם, מה זה.

ניצן קרסטני:

הגדרנו.

מרים סלע:

אני, רגע אני אגיד שניה, אני אגיד שניה,

מרים סלע:

... לא, בפרקטיקה, זה גם,

יעלה ביטון דה לנגה:

... יש פה רמת המשגה מאד מאד גבוהה,

לורה ורטון:

משהו ש ... ,

ניצן קרסטני:

אולי אני רגע אסיים ואז נפתח את זה?

מרים סלע:

כן, בואי, ניצן תסיימי ואז נמשיך.

ניצן קרסטני:

בסדר, אז זה כאילו ... מודל אנחנו ממש רוצים להיכנס אליו. מרכזי החדשנות שדיברנו עליהם. אז דיברתי פה על מיפוי, סתם, לראות את הנכסים, זה יכול להיפתח?

מרים סלע:

כן, כן, נפתח.

ניצן קרסטני:

אז עשינו עבור הרל"י ממש מיפוי של הנכסים שיש בירושלים, שאפשר לעבוד איתם. שאתם יכולים לראות לפי חלוקה, זה מפת העיר רגע, אפשר לראות לפי חלוקה לקלסטרים, נגיד אנחנו נתמקד רק ב-health- life science, אז זה הנכסים שיש לנו כשאנחנו לוחצים על כל אחד מהם.

אלדד רבינוביץ':

מה זה נקרא נכס?

ניצן קרסטני:

חברה, תשתית, מוסד, אקדמיה,

מרים סלע:

סטארט-אפ.

ניצן קרסטני:

סטארט-אפ. כל דבר, ואנחנו ממש יכולים ללחוץ על כל אחד ולראות מה הוא, מי הוא ומה הוא עוזר. אז שוב, דיברת על זה שלא יהיה לנו ... טק בירושלים, אני יכולה להראות על המפה שאני מסכימה איתך, לא יהיה לנו ... טק בירושלים. אבל פה ממש יש מיפוי שאפשר,

מרים סלע:

לעבוד איתו.

ניצן קרסטני:

שאפשר לעבוד איתו.

מרים סלע:

זה תשתית שאתם מעמידים עבורנו,

ניצן קרסטני:

כן.

מרים סלע:

כרשות מקומית,

ניצן קרסטני:

כן.

מרים סלע:

לעבוד איתה,

ניצן קרסטני:

כן.

מרים סלע:

לנצל את ההזדמנויות. גם מובילי הקהילות שיושבים כאן יכולים להשתמש בה כדי לנתב את הפעולות שלהם.

ניצן קרסטני:

כן. כדי להבין מה, עם מי עובדים.

יונתן פלג:

לא, אני חייב לדעת מה יושב שם בהר הרצל, סליחה.

מרים סלע:

תקבל את המצגת.

ניצן קרסטני:

... הבא. זה סתם דוגמה לאחד הדברים שיכול להיות פה רלוונטי לדרגים המקצועיים. היה שנה שעברה, הולך לצאת אחד חדש כזה אז כן כדאי להקדיש לו מילה. אנחנו רוצים לעזור לתשתיות אזוריות באזורי פיתוח א', ירושלים נכללת בהם, שזה אומר שבא גוף עסקי או שותפות, שזה יכול להיות שותפות גם עם חברה כלכלית, אבל ה-50% חייב להיות גוף עסקי שרוצה להקים איזושהי תשתית שנותנת ערך לשאר האקו-סיסטם. בסדר? לדוגמה זכו עכשיו איכילוב בשיתוף האוניברסיטה, אוניברסיטת תל אביב ואלקטרה שעושים מעבדות לכל הסיפור של cell therapy, בסדר? הם זיהו איזושהו חולשה,

יעלה ביטון דה לנגה:
של מה? של איזה תרפיה?

ניצן קרסטני:
cell therapy,

יעלה ביטון דה לנגה:
cell?

ניצן קרסטני:
כאילו לפי גנטיקה. כן.

יעלה ביטון דה לנגה:
גנטיקה תאית?

מרים סלע:
כן.

ניצן קרסטני:
גנטיקה תאית. שעכשיו המעבדות הגדולות נמצאות בארצות הברית, סטארט אפים שרוצים לעבוד על זה צריכים כל פעם לשלוח לארצות הברית את הדגימות וחזרה. הם אמרו, אנחנו נקים פה ואז אנחנו כמשרד כלכלה, אנחנו תומכים ב-40%,

מרים סלע:
בקיצור זה מה שנקרא ניצול הזדמנויות שהממשלה כן מעמידה עבורנו.

ניצן קרסטני:

כן, אז אני אומרת, הולך לצאת קול קורא חדש כזה השנה, אנחנו תומכים בבין 30 ל-40%, תלוי בפריפריה, תומכים ב-40% מהמימון של הדבר הזה, בין 4 ל-10 מיליון. שוב, זה לא העירייה ניגשת, אבל אם העירייה יודעת לארגן פה איזה קונסורציום כזה עם גוף עסקי שרוצה נגיד לקום ומהים את הצורך, ובעצם הלקוחות זה החברות, בסדר? זה גוף עסקי שצריך להעמיד מודל עסקי.

יעלה ביטון דה לנגה:

אתם מעורבים בפרויקט בשערי צדק עם הנושא של טראומה ופוסט טראומה? כל הנושא שמקימים שם עכשיו ממש בשבועות אלה?

ניצן קרסטני:

אני לא,

יעלה ביטון דה לנגה:

את מכירה את זה?

ניצן קרסטני:

לא,

יעלה ביטון דה לנגה:

כי זה גם,

ניצן קרסטני:

אני אשמח ללמוד על זה.

יעלה ביטון דה לנגה:

חתיכת, שייך לתחום ה ... ,

ניצן קרסטני:

כן. עכשיו, בקיצור,

יעלה ביטון דה לנגה:

בעקבות מלחמה.

מרים סלע:

כן.

ניצן קרסטני:

זה כלי מסוים שעומד לרשותכם גם כרשות, כאילו, ממש עוד רגע הולך לצאת, קחו את זה לאן שאתם רוצים. לא נדבר פה עכשיו על ייצוא לעולם, אבל זה בגדול המודל.

מרים סלע:

תודה רבה. אני רוצה להגיד שני דברים. אחד, זה נורא מעניין, קודם כל כי המודל הזה שהתחיל בירושלים התפתח מחוץ לירושלים ועכשיו צריך רגע לחשוב איך באמת אנחנו עושים איזושהי חשיבה מחודשת על איפה אנחנו מתמקדים, איפה הזדמנויות שיש לנו בעתיד. אני, לורה, אני אענה רק למה שאת אמרת שלא הגדרנו כאן אקו סיסטם, אז אני אגיד, מה שאנחנו מתעסקים פה בשולחן הזה זה פיתוח כלכלי בהקשר הטכנולוגי. אנחנו רוצים, אני יודעת להגיד לכם שיחה מהיום שעשיתי עם חברת מיקרוסופט שהיא רוצה לדעת מה קורה פה בעיר, כשהיא עולה להנהלה שלה והיא צריכה להגיד להם חייבים להגדיל את הפעילות שלנו בירושלים, יש פה דברים שקורים וכולי, היא צריכה לראות את זה בעיניים, שאחרים יגידו לה זה קורה בירושלים, והתפקיד שלנו זה לגרום לזה לקרות. זאת אומרת, זה לא שזה רק להגיד יש פה הרבה בנייני משרדים חדשים ואזורי תעסוקה שנבנים, זה חשוב, זה משמעותי, הרבה שנים זה היה תקוע ועכשיו זה מתקדם. אלא זה גם מה הנוזל שבין התאים, איפה הדברים האלה קורים, ושם אנחנו מתמקדים. באקו סיסטם הטכנולוגי הזה.

ניצן קרסטני:

ואני חושבת שמה שאמרת נכון, הוא מאד מדויק, אנחנו צריכים לבחור במה מתמקדים ולפקס את כל העירייה להתכוון אליו. כאילו, אם מתחילים להתפזר אז אין שום יתרון יחסי, ואנחנו מדברים גם על פיתוח אזורי תעשייה לדוגמה,

מרים סלע:

נכון.

ניצן קרסטני:

אם אנחנו מכוונים אותם לאירוע מסוים, ואיך אנחנו יוצרים,

מרים סלע:

דיברנו על זה,

ניצן קרסטני:

סגירת מעגל.

מרים סלע:

גם בוועדה הקודמת,

ניצן קרסטני:

כן.

מרים סלע:

על איך אנחנו מייצרים את הבידול בין הר חוצבים לתלפיות לכניסה לעיר, להר חוצבים,

דוברת:

לעטרות.

מרים סלע:

לגבעת רם, לעטרות. יש לנו באמת הרבה הזדמנויות כאן. אני רוצה שנעבור, אייל, אליך, תן לנו כמה דקות ונתקדם.

לורה ורטון:

אפשר רק תשובה, אז מה אמרת לנו כאן, הוספת, מה את אומרת לנו?

מרים סלע:

מה זה?

לורה ורטון:

מה התשובה שלך כששואלים אותך מה קורה בירושלים?

מרים סלע:

בהקשר של מיקרוסופט קודם כל זה להראות להם את התשתיות של המשרדים שנבנים.

לורה ורטון:

אוקי.

מרים סלע:

כי זה מה שמעניין אותם, להבין איפה הדברים קורים. כשהם יודעים שלייטריקס הולכת לשבת בגבעת רם, זה מעניין.

לורה ורטון:

כן.

מרים סלע:

ואפל הולכת לשבת בגבעת רם, זה מעניין. אבל אני לא רוצה, אני, אני אגיד רגע אולי, אולי שניה זה, אני לפני כמה שבועות הייתי בביקור בתל אביב במינהלת עיר עולם, ושם, תל אביב, כן? לא שאני חושבת שירושלים צריכה להשוות את עצמה לתל אביב, היא צריכה להשוות את עצמה לאקו-סיסטמים אחרים ברחבי העולם, כי היא עיר אוניברסלית. אבל בתל אביב שזה נראה לנו שהכל כזה קורה מעצמו, נכון?

דוברת:

ממש.

מרים סלע:

גם שם יש אנשים בתפקיד שמניעים את הדבר הזה, דואגים אשכרה לחבר את הסטארט אפים ליזמים, את החברות לנכסים, ואת כל הדבר הזה, וצוות גדול. כך שהדבר הזה הוא כן מנוהל. אני אומרת, גם כאן התפקיד שלנו בין היתר, זה גם נעשה במידה כזאת או אחרת, אבל ממש להניע את כל האירוע הזה קדימה, וכיום כל הנושא של קהילות שאנחנו יושבים כאן, ותיכף הם יגידו בעצמם כמה זה קורה וכמה זה מחובר למאמצים שנעשים מלמעלה, אפשר עוד להדק את הקשר הזה. אבל אייל, אתה רוצה?

אייל השקס:

אני אשמח כמה דקות. טוב, אז קודם כל תודה לחברת המועצה מרים סלע על כינוס הוועדה המבורכת הזאת וההזמנה, ותודה גם לניצן על ההצגה. אני רוצה קצת לחבר את התיאוריה מאחורי קהילות חדשנות לפרקטיקה פה בירושלים. אז נתחיל מתיאוריה, ... זה לא טריוויאלי שהחדשנות הטכנולוגית העולמית קורית בקהילות חדשנות. יכול להיות שדווקא המודל של איזשהו חברה שיושבת במגדל השן, באקדמיה, שכולם עולים אליה לרגל, יכול להיות שזה דווקא מה שהיה מניע חדשנות, אבל אם מסתכלים על העולם בעשורים האחרונים, אנחנו רואים שזה לא ככה וחדשנות בעצם מתפתחת בקהילות. חוקרים ולא רק חוקרים בעשורים האחרונים ראו את ההתהוות הזאת של קהילות חדשנות ברחבי העולם. הקהילה הכי מפורסמת זה בעצם הקהילה הרחבה זה Silicon valley, שהתחילה עוד בשנות ה-50-60, אבל המודל הזה של קהילות חדשנות קיים בעוד הרבה מקומות בעולם, למשל בוסטון, ... , באיידינהובן בהולנד, בדרום גרמניה, וכן, בתל אביב שזה דוגמה שהרבה מאד חוקרים מנסים ללמוד ממנה. וכשחוקרים ניסו להבין למה חדשנות צומחת בקלסטרים האלה, ב-clusters of innovation האלה, אחד מהם באמת זה מייקל קורטר שהוזכר קודם, ראו שבצמח יש איזשהו יתרון מאד גדול לקרבה בין מדענים, בין יזמים לבין מהנדסים, בין חברות שחלקן מתחרות וחלקן משלימות, בין לקוחות וספקים. בעצם יש משהו מאד מפרה כשיש הרבה מאד שחקנים שונים. ואני אגיד קצת מה המרכיבים שחוקרים רואים כדי ש-, בתוך קהילות קיימות כאלה, ואז קצת מה הממשלה המקומית יכולה לעשות כדי לקדם את הקהילות האלה. אז מה הרכיבים שיש בקהילות כאלה? הרבה

מהם אינטואיטיביים. הרכיב הראשון שהוא קריטי זה גישה לאנשים, ספציפית להון אנושי. זאת אומרת, אי אפשר לקדם, בנוגע לשיח שהיה קודם, אי אפשר לקדם חדשנות אם אין מדענים, אם אין אנשי, עכשיו זה אנשי מחשוב, אנשי הנדסה, מדעי המחשב, מהנדסים וכאלה, אבל זה לא רק ידע טכני. צריך גם הון אנושי מסוג אחר, צריך גם הון אנושי מהסוג היזמי, זה שמוכן לקחת סיכונים שנים רבות מהחיים כדי לנסות להקים איזה משהו, לעתים רבות גם להיכשל. זה לא בהכרח אנשים שלמדו מדעי המחשב. וצריך גם הון אנושי ניהולי, צריך גם אנשים שלמדו לא רק מדעי המחשב אלא גם מינהל עסקים או דברים דומים. אז זה משהו אחד, ואני חושב שאם מחברים את הרכיב הזה לירושלים, תיאורטית הוא קיים בירושלים בגלל המוסדות של ההון האנושי הגדולים, בראש ובראשונה האוניברסיטה העברית אבל לא רק, שקיימים פה בעיר, שגם יש להם את היריעה הרחבה הזאת, שגם לומדים באוניברסיטה העברית מתמטיקה ומדעים ומדעי המחשב, אבל גם מינהל עסקים וכלכלה. אז זה רכיב אחד, גישה להון אנושי. רכיב שני זה גישה לחיבורים חיצוניים. הרבה פעמים הקלסטר הוא לא מספיק בפני עצמו כדי להיות לקוח לחדשנות שיוצאת מהקלסטר, צריך גישה גם לספקים חיצוניים וצריך גישה גם למתחרים. לפעמים גם קלסטר אחר יכול להיות איזשהו קלסטר משלים. אני נגיד קלסטר אחד מכין את הארכיטקטורה של שבבים, וקלסטר אחר מייצר את השלבים. זה כדוגמה. וגם פה יש את זה לירושלים, הזכירו פה קודם את תל אביב, באמת יש את הקלסטר הזה שקרוב מרחק, כמה, 28 דקות מירושלים לתל אביב, משהו כזה, אנשים תמיד יכולים,

יעלה ביטון דה לנגה:

רק ברכבת.

אייל השקס:

אה, רק ברכבת.

(מדברים ביחד)

יעלה ביטון דה לנגה:

אייל, אתה יכול,

מרים סלע:

לא ... ,

יעלה ביטון דה לנגה:

אתה יכול בבקשה להנגיש לנו את מה שאמרת עכשיו ... של דוגמה ממשית,

מרים סלע:

של ירושלים.

יעלה ביטון דה לנגה:

שקורית עכשיו בירושלים? לפעמים דוגמה אחת קטנה מבהירה את כל ה... הזאת שמתפתחת פה.

אייל השקס:

אז אני לא בטוח שירושלים היא כרגע, ואני אגיע לזה, הדוגמה הכי טובה למה קורה. זאת אומרת, אני מדבר כרגע,

יעלה ביטון דה לנגה:

ותל אביב?

אייל השקס:

על כשיש את הרכיבים. בתל אביב בהחלט יש, למה,

יעלה ביטון דה לנגה:

דוגמה קטנה, שנבין קצת איך,

אייל השקס:

לדוגמה,

יעלה ביטון דה לנגה:

קושרים את המילים הגבוהות והיפות למימוש מעשי.

אייל השקס:

כדוגמה אז יש הרבה, הזכירו פה קודם cyber security, אוקי? יש חברות שמגנות על חברות אחרות בסייבר, ויש גם הרבה לקוחות לדבר הזה, גם בתל אביב וגם בקלסטרים אחרים ברחבי ישראל, וגם חיבורים בין תל אביב לקלסטרים אחרים ברחבי העולם ש-,

יעלה ביטון דה לנגה:

אבל מי,

אייל השקס:

שמשתמשים בדבר הזה.

יעלה ביטון דה לנגה:

מי באקו סיסטם הזה, מי הוא זה שמניע את ההתקשרויות האלו? מי הוא זה שמאתר צרכים, פערים?
איך זה קורה? איך זה, אתה מבין?

אייל השקס:

אני אגע עוד מעט, אבל,

יעלה ביטון דה לנגה:

אני לא מצליחה להבין עד רגע זה,

אייל השקס:

אני אגע עוד מעט, אני אגע עוד מעט,

יעלה ביטון דה לנגה:

מה המודל הזה אומר.

אייל השקס:

אני אגע עוד מעט בזה,

יעלה ביטון דה לנגה:

סליחה,

אייל השקס:

אני אגע עוד מעט בזה ספציפית גם בתפקיד של הממשל העירוני. אני אגע עוד שניה בזה, אני רק רוצה להשלים את הרכיבים. אז רכיב נוסף זה קשר בינלאומי. אני ממש אגע בשאלה הזאת. קשרים בינלאומיים, מה שאני גם חושב שזה רכיב שקיים בירושלים במידה מסוימת, יש לנו קהילות גדולות של עולים, יש לנו את השפה האנגלית פה, יש לנו רכיבים עם העולם, קישורים עם העולם, וגם הרבה פעמים מדברים שצריך איזשהו מוסד עוגן, דיברו קצת קודם, זה יכול להיות חברה גדולה כמו למשל פיליפס באיינדהובן, זה יכול להיות אוניברסיטה כמו ... או MIT בבוסטון.

יעלה ביטון דה לנגה:

שיהיה הקטר של הדבר הזה.

אייל השקס:

וזה יכול להיות, שניה אני אגע בזה. וזה יכול להיות נגיד בית חולים גדול שמניע כל מיני פעולות שקשורות לאד-טק. עכשיו, זה רכיבים. אוקי? עכשיו, מה שמעניין בקהילות חדשנות כאלה, שהרבה פעמים אין איזשהו יעד שמניע את זה מגבוה, הרבה פעמים זה קורה לבד. למשל ב-Silicon Valley,

ההתפתחות של Silicon Valley הייתה חברות שהתעסקו בנושא ציפיים, במקרה היה שם לקוחות, למשל נאס"א ולקוחות אחרים שרצו את הציפיים האלו, גם בתכניות צבאיות אמריקאיות, ואיך שזה התחבר ביחד לאט לאט עוד חברה צמחה ועוד חברה צמחה. עוד שניה אני אדבר על מה הממשלה יכולה לעשות. אז הרבה פעמים אם הרכיבים האלה קיימים,

מרים סלע:

כשאתה אומר ממשלה,

אייל השקס:

זה יכול לקרות מאליו.

מרים סלע:

אתה אומר עירייה.

אייל השקס:

כן, אני עוד שניה אתייחס. אז לא תמיד התשובה היא יש מישהו שמארגן את זה. לפעמים כשאין חסמים, לפעמים זה קורה לבד. אוקי? כי חשוב,

ניצן קרסטני:

אבל גם בלבד הרבה פעמים יש לך את ה-JLM made in או את הגוף שעושה את זה, גם אם הוא לא ממשלתי, גם אם הוא פרטי לגמרי, אבל כן הרבה פעמים יש לך את הבן אדם שמנהל את זה.

אייל השקס:

אני חושב ש-JLM made in זה דוגמה מעולה למשהו שהוא bottom up ולא top down.

ניצן קרסטני:

כן.

אייל השקס:

כי אני חושב שזה גם יכול להיות בהחלט במגזר שלישי, זה יכול להיות במגזר פרטי, זה יכול להיות במגזר ציבורי. ועכשיו אני קצת אגע מה המחקר אומר לגבי התפקיד של הממשלה, ואני ספציפית מדבר על הממשל המקומי, כי ניצן פה נתנה דוגמאות מעולות מה הממשלה המרכזית או הלאומית יכולה לעשות. גם נגיד, בהרבה מדינות יש כמה רמות של ממשלה, לא רק מקומי ולאומי, יש גם רמות באמצע שגם להם יש חלק, אני חושב שזה ממש משתנה מדבר לדבר. אז קודם כל אני אגיד מה המחקר מראה דווקא שלא עובד. קודם כל לא תמיד עובד, לא עובד לנסות,

מרים סלע:

אייל, בגלל שאנחנו קצרים,

אייל השקס:

כן.

מרים סלע:

אז תגיד לנו מה כן עובד.

אייל השקס:

אני חושב שגם, אני רוצה גם להגיד מה לא עובד. לא עובד לנסות להנדס את השוק. הרבה פעמים, נגיד עכשיו יש טרנד של AI,

מרים סלע:

... סייבר.

אייל השקס:

להגיד בוא נעשה AI, הממשלה תשקיע ב-AI, וזה לא כל הממשלות עכשיו משקיעות ב-AI, זה לא אומר שבהכרח יש לירושלים או לישראל מה להציע בעולם הזה. ועוד משהו שלא עובד בהכרח זה תמריצים, לפחות לא תמריצים בגודל מאד גדול. למה, חברות גדולות כמו מיקרוסופט לא צריכות הרבה פעמים את התמריצים האלה. חברות קטנות יותר אולי יש לך insight שונה מעבודה עם מיקרוסופט, אבל חברות קטנות יותר אנחנו לא רוצים שהם יהיו פה רק בגלל התמריצים, כי הם ילכו לשוטט נגיד לעיר אחרת אם זה מה שמניע אותם להיות בירושלים. אז מה כן עובד? אנחנו צריכים, כעיר, ליצור את הסביבה המאפשרת. דבר אחד ודיברו פה, זה חינוך והשכלה. אוקי? צריך שיהיה את ההון האנושי הזה. יש בירושלים את ה-, משהו מהייטק אמר לי שענף הייצוא הכי גדול של ירושלים זה סטודנטים להייטק, הם יוצאים מירושלים, אבל יש את הבסיס הזה, יש את הבסיס הזה,

יונתן פלג:

הייתי בטוח שזה יוצאים בשאלה.

(צוחקים)

אייל השקס:

יש את הבסיס הזה,

מרים סלע:

וואי, ... ,

אייל השקס:

הגם שהרבה ילדים ותלמידים בירושלים לא לומדים את המקצועות שאולי היו מסייעים לזה, עדיין יש בסיס בירושלים, אבל בהחלט חינוך זה תפקיד של הממשלה שעוזר בזה. אז זה דבר אחד. דבר שני זה תשתיות מאפשרות, אוקי? אז אם מאד קשה להגיע מתחנה מרכזית לפארק ההייטק, נגיד, אם נקרא לזה ככה,

מרים סלע:

הר חוצבים.

אייל השקס:

בהר חוצבים, אז זה נגיד דוגמה למקום שהממשל המקומי לא עשה את התפקיד שלו כמו שצריך, כי יש פה תשתית, עכשיו תשתית זה יכול להיות כביש, זה יכול להיות תחבורה ציבורית, זה יכול להיות אינטרנט דיגיטלי, מזרח ומערב העיר כמובן, זה יכול להיות חשמל רציף שאולי זה טריוויאלי להרבה מאיתנו אבל לא. וזה גם נדל"ן, נדל"ן משרדי שהרבה שנים לא היה בירושלים וזה עכשיו אמור להשתנות. אז זה בהחלט בהחלט תפקיד שהממשל המקומי הוא בהכרח איזשהו ... שם. תפקיד שלישי זה הסרת חסמים. אז צריך הרבה בירוקרטיה, בכלל תמיד כדי להקים חברה ולעשות קשרים עסקיים,

מרים סלע:

ולעשות אירוע, לעשות אירוע בתחום,

אייל השקס:

בהחלט, פעילות כזאת, וצריך לראות ממש,

מרים סלע:

... להייטק.

אייל השקס:

אני מאמין שזה סוג הפעילות שמרים עושה ומתכוונת להמשיך לעשות, צריך לשבת עם החברות, עם מיקרוסופט או חברות קטנות יותר, ולשאול מה החסמים שלהן. הן יודעות הכי טוב. הן אומרות, אני לא נמצאת בירושלים בגלל כך וכך וכך. וצריך להקשיב, צריך להקשיב למגזר הפרטי, צריך להקשיב לאנשי האקדמיה, צריך להקשיב לכל בעלי העניין ומה החסמים שעומדים בפניהם, וככל שהחסמים האלה נובעים מפעילות של המגזר הציבורי אז אנחנו צריכים לוודא שבאמת החסמים האלו נפתרים.

כי אם מיקרוסופט אומרת שהיא לא מגיעה לפה כי יש איזושהי בירוקרטיה מיותרת אז היא תעדיף להיות בתל אביב איפה שאין את הבירוקרטיה הזו. עוד רכיב חשוב,

מרים סלע:

או אני אגיד, אני לא אקח את המקרה של מיקרוסופט, אני אגיד על יזמים. יזמים צעירים שמבחינתם כל המשקיעים נמצאים במקום אחר שהוא לא ירושלים אז הם לא נמצאים כאן, למרות שיש הרבה כסף שמסתובב בירושלים, תופתעו לשמוע,

אייל השקס:

נכון.

מרים סלע:

ולגלות.

אייל השקס:

שזה רכיב נוסף. כן נמצא שהממשלה יש לה תפקיד בחיבור בין הון ליזמים או בין חברות ליזמים, למשל אני תמיד, ביום פתוח שיש בבצלאל עם העיצוב תעשייתי, אחת מהמגמות שם, יכול להיות שם המון, יכול להיות ... שמלא חברות מגיעות כדי לראות את ההצעות שעושים שם בבצלאל, ולדעתי הממשלה המקומית, זאת אומרת העירייה במקרה הזה, יש לה את התפקיד להביא אקטיבית חברות לשם שלא בהכרח מודעות לזה שזה קורה, קל וחומר כשאנחנו מדברים על מעבדות טכנולוגיות שיש ממש מקום לממשלה לבוא ועושים דברים ביחד. אגב, גם לפעילות כמו עמותה של JLM made in, זה ממש לא חייב להיות הממשלה המקומית אבל זה ממש יכול להיות בחיבור. עוד שניים שלושה רכיבים כאלה ואני אסיים, אוקי? שיח רב דרגי, אז דיברנו על הממשלה המקומית, דיברנו עכשיו על הממשלה הלאומית. זה שיש פה את שתי הנציגות של הממשלה המקומית והלאומית זה בדיוק הדוגמה הטובה לזה. אני חושב שצריך את השיח הרב מדרגי הזה ברמה הממשלתית, כי יש דברים שהממשלה הלאומית יודעת להביא ויש דברים שהממשלה הלאומית לא יודעת שהממשלה המקומית יודעת ויכולה להביא. אז השיח הזה הוא קריטי, אז אני חושב שיש לנו פה דוגמה חיה לאיפה זה יכול לעבוד והשיח הזה צריך להמשיך, לא רק ברמה של נבחרי ציבור אלא גם ברמה של אנשי המקצוע. ואולי רכיב אחרון, מדברים על טריפל ... הרבה פעמים ביצירת הקלסטרים של החדשנות. טריפל ... זה שלושה שחקנים, מגזר ציבורי, הרבה פעמים עיריות, אקדמיה ומגזר פרטי. כששלושתם על כל הנגזרות שלהן יושבים ביחד באותו חדר פעם בכמה שבועות, חודשים, נוסף לזה גם את המגזר השלישי, זה יכול ליצור פלאים. למה? כי זה מחבר ביחד את כל הרכיבים שאמרת. זה מחבר ביחד את החסמים שמתגלים בשיבוט האלה, זה מתחבר, זה מחבר את הממשלה לאיזה תשתיות צריך לבנות וזה מאפשר לעשות יוזמות ביחד שיכולות לעבוד. אז הטריפל ... הזה, אני חושב שפה פחות או יותר מיוצג החלק גדול מהטריפל ... הזה, יש פה ממשלה, אני לא יודע עד כמה יש פה אקדמיה ומגזר פרטי, אני מניח שיש פה ממה שקצת ראיתי, מגזר שלישי יש פה. הכינוס הזה של כולם ביחד יכול להיות התפקיד

של העירייה וספציפית גם התפקיד של הוועדה לפיתוח כלכלי שתראה איך זה עובד. תודה רבה על ההקשבה.

מרים סלע:

תודה, תודה אייל.

דוברת:

תודה.

מרים סלע:

באמת דברים מאד חשובים. נעמה, ברשותך, אני רוצה רגע לשנות את הסדר ולשמוע קצת את החבר'ה פה שמובילים את הקהילות. אני אוהבת לקרוא לזה הנוזל שבין התאים, שמייצר, כן, שמייצר את החיים. Queen B, אני רוצה, בשורה תגידו בבקשה מי אתם, בשורה, מה אתם פועלות בירושלים ובעיקר מה שמעניין אותנו כאן, ויש כאן גם את ריטה, ריטה את רוצה להציג את עצמך?

ריטה לדז'נסקי:

ריטה לדז'נסקי, מנהלת אגף נכסי העירייה.

מרים סלע:

אז יש פה את ריטה מהנכסים, יש פה נציג של הדוברות, יש פה את לירון מהרל"י, יש פה את רשות התעסוקה, אני מקווה שאני לא מפספסת. יש פה את דרור מעדן, מחברת עדן. יש פה את נעמה מרשות הצעירים. אני אגיד, אני אעשה טיזר ואז אני אחזור. אני חושבת שמה שרשות הצעירים עשו בשנים האחרונות עם כל מה שקשור לאקו סיסטם התרבותי יצירתי בירושלים וגם נגיעות שלו במרכז החדשנות בגוננים, שגם תום תגידי עליו אחר כך מילה, הוא ממש דוגמה לאיך שכשעובדים בצורה מוגדרת ויודעים מה רוצים להשיג בסוף אז קורים הרבה דברים, והיום אני חושבת שהרבה מהאקו סיסטם התרבותי יצירתי בירושלים הוא ברור להרבה אנשים מחוץ לירושלים שהוא קורה בירושלים, שיש פה הרבה הזדמנויות והרבה אפשרויות, אבל נגיע לזה כי דווקא מעניין אותי שתתייחסי למה שעולה כאן מהקהילות. אז תגידו במילה חסמים, הזדמנויות, מה אתן מזהות שחשוב לכן להגיד בשולחן הזה שיושבים פה לא מעט גורמים.

רוני אוסטרר:

נספר קצת על מה אנחנו עושות.

מרים סלע:

כן.

רוני אוסטרר:

אז אהלן, אני רוני, מנכ"לית של עמותת Queen B, וגאיה מנהלת את מרחב ירושלים בעמותה. אנחנו מעודדות נערות ונשים לבחור במקצועות טכנולוגיים כדי להגדיל את מספר הנשים בישראל במקצועות טכנולוגיים בהייטק. יש הרבה נשים בהייטק אבל לא הרבה במקצועות טכנולוגיים מבחינת אחוזים, ויש לנו מוקדים בכל הארץ, מהצפון ועד הדרום, בכל האוכלוסיות והמגזרים, ופה בירושלים בעצם העמותה התחילה. שתי סטודנטיות, וזה חלק ממה חסר, לצורך העניין. שתי סטודנטיות למדעי המחשב שהיום הן בוועד המנהל, והן הקימו את העמותה, ישבו בגבעת רם לפני שמונה שנים ואמרו מה זה, למה אין נשים סביבנו, למה כולם גברים איתנו בכיתה, ובהתנדבות התחילו ללמד נערות מבית ספר אחר הצהריים בכיתה ח' בירושלים, ללמד אותם לתכנת, ללמד אותם קודים. גדל וגדל והיום יש לנו 800 נערות בכל הארץ, ספציפית פה בירושלים בערך 12 קבוצות של 15 נערות כל אחת, במזרח ירושלים, פה באזור,

גאיה אלון:

סמינרים חרדיים.

רוני אוסטרר:

סמינרים חרדיים וכל האוכלוסיות, שהמטרה היא בעצם בח' ט' לעודד אותן לבחור בתיכון במגמות טכנולוגיות, ובזמן המגמות הטכנולוגיות, שזה גם בעיה שזיהינו, יש אחוזי, זה גם קשור פה קצת לחינוך בעירייה אבל לא רק פה, בכל הארץ יש אחוזי פרישה מאד מאד גבוהים באופן כללי מהמגמות הטכנולוגיות, וספציפית של נערות שיושבות במיעוט בתוך כיתה של מדעי המחשב במגמה, ויש אחוזי פרישה מאד גבוהים. אז המטרה שלנו בתיכון היא להשאיר אותם במגמה ויש להם,

מרים סלע:

איך אתן עושות את זה תגידו?

רוני אוסטרר:

אז אנחנו מלמדות בח' ט' אחר הצהריים תכנות, וב' י"א י"ב קבוצות למידה בעצם, והכל מודרך על ידי סטודנטיות פה בירושלים, רובן מהעברית, יש קצת מעזריאלי ומהדסה, על מלגה, פוגשות אותן אחר הצהריים גם מעבר ללמד אותן קודים אז הן בעצם משמשות להן כמודל, כי הן לא כל כך רחוקות מהן בגיל, שלאן אפשר להגיע ובואו תלמדו, אנחנו עושות להן סיורים, המדריכות שלומדות בגבעת רם עושות לנערות בח' ט' ומעלה סיורים באקדמיה כדי לעודד אותן, לחשוף אותן להייטק. הפעילות מתקיימת בלייטריקס, ב ... , אנחנו, חייבת להגיד שאנחנו בתמיכה סופר גדולה כבר כמה שנים ופועלות פה בזכות הרל"י, הרבה מאד בזכות הרל"י, גם במימון אבל גם בסיוע ובחיבורים ובדחיפה ככה בעיר, וגם בעזרתך מרים ככה ובכלל.

מרים סלע:

אבל תגידו, גאיה,

גאיה אלון:

כן.

מרים סלע:

הן פה מצטנעות, כי הרבה מ-, אני רגע מה שנקרא מצלילה אותנו שניה לאתגרים. כי בסוף הרבה מהיום יום שלכם, בשביל שאנחנו נהיה מאפשרים כעירייה, הרבה מהיומיום שלכם, גאיה אומרת לי, אני מחפשת את החברה שתארח אותי, מחפשת את המקום לעשות בו את האירוע,

רוני אוסטרר:

כן.

מרים סלע:

כזה. וזה, את הולכת מאחד לשני. אז תגידי על זה,

גאיה אלון:

זהו, נראה לי באמת הוויז'ן הכללי שלנו הוא ליצור איזשהו רצף כזה מהגיל של בני נוער, של בנות נוער שצוברות, כמו שאמרו פה מקודם על חינוך, שצוברות יכולות ... , עד לגילאים גדולים יותר שנהיות סטודנטיות שלומדות פה במוסדות. אנחנו עובדות עם כל המוסדות בירושלים, יש לנו קהילה של סטודנטיות, של כמה מאות סטודנטיות מירושלים, והמטרה הסופית זה שהן נשארות כמובן לעבוד בעיר ומשתלבות פה בהייטק הירושלמי, אז זה איזשהו קו כזה שאנחנו מנסות למתוח. ובתוכו זה שוב, אני חושבת שבעיקר האתגר שלנו זה כמה שיותר להגדיל את שיתופי הפעולה עם חברות שנמצאות בירושלים שרוצות לקלוט סטודנטיות, שרוצות שבנות נוער יכירו את העשייה שלהם, יעשו את החיבורים האלה, כי אני יודעת שזה כבר קיים, כאילו, יושבים פה,

נעמה אלון:

כמה היום יש לכם?

גאיה אלון:

נערות או סטודנטיות?

נעמה אלון:

לא, כמה חברות יש לכם שבסוף תהליך כזה זה רלוונטי לפנות אליהם לקליטה של סטודנטיות?

גאיה אלון:

אני חושבת שהמצוקה של ג'וניורים בתעשייה זה לא רק משהו שיש בירושלים, כן? זה נראה לי משהו ש-,

נעמה אלון:

לא, אבל זה,

גאיה אלון:

שגם אנחנו לא היחידות שמתעסקות בו, אבל זה באמת האתגר, כאילו איך מביאים את כל, כי אני דווקא לא חושבת שחסר הון אנושי אגב בירושלים,

רוני אוסטרר:

אבל יש עניין של תעסוקה, כלומר, אבל זה לא רק בירושלים.

גאיה אלון:

אבל זה לא רק,

רוני אוסטרר:

זה גם,

גאיה אלון:

ממש.

רוני אוסטרר:

בירושלים, שאנחנו מבינות אותם ודוחפות אותם ומלמדות אותם ואז הם סטודנטיות ומלוות אותן, ועושות להן פיתוח קריירה, הכנה לקריירה, הרצאות של מיקרוסופט ושל אפל והן מגיעות ואין להם עבודה.

ניצן קרסטני:

אבל נראה לי שמה שאת מתכוונת זה גם מה חסר להם ... פיזית.

רוני אוסטרר:

עכשיו, מה,

מרים סלע:

אני גם פיזית אבל אני אגיד רגע, כאילו, אם הייתי אומרת שהעירייה לוקחת אחריות על הנושא הזה של החיבוריות שביניכם כעמותה שפועלת בשטח לבין החברות שנמצאות באקו סיסטם הטכנולוגי זה היה עוזר לכם. נכון?

רוני אוסטרר:

זה היה עוזר לנו, זה קורה, אנחנו מאמינות גדולות גם באופן אישי אבל גם מקצועית, Queen B במה שאמרת קודם, בחיבור הזה. קראת לזה טריפל אבל זה מרובע לדעתי כי יש פה גם את הרשות המקומית, גם את המגזר הפרטי, גם את, דיברת על,

אייל השקס:

אקדמיה.

רוני אוסטרר:

על אקדמיה, והמגזר השלישי בעיניי הוא לא פחות חשוב,

מרים סלע:

לגמרי.

רוני אוסטרר:

בתוך הדבר הזה. רק אם יהיה את החיבור הזה והוא יהיה חיבור חזק, אפשר לייצר עתיד יותר טוב גם ברמה הכלכלית, כאילו ירושלים כעיר בעיניי בתחום הזה של פיתוח של תעשייה, ספציפית של הייטק, אבל גם לא להבריא או לא לאפשר למוחות לברוח ולסיים לימודים בגבעת רם וללכת לעבוד במיקרוסופט בהרצליה פיתוח.

ניצן קרסטני:

אם אני יכולה שניה להתחבר, אז זה בדיוק הסיפור של גם חיבוריות, מה אתם, מה התפקיד שלכם, הם לא הקהילה, הם שותפות בקהילה. בסדר? לא הקהילה של Queen B אלא כעמותות טכנולוגיות, איזושהי קהילה של עמותות טכנולוגיות יחד עם המקום העירוני, וגם ביטוי פיזי של הדבר הזה. בסדר? אם אנחנו עובדים פה עם מרכזי חדשנות, אז אם היה מרכז חדשנות שגם הם יכולות לעשות את האירועים שלהם בו, וגם, כאילו שמקום שבו, בית הכנסת שלך, בסדר? בית הכנסת החדשני שלך,

מרים סלע:

כן.

ניצן קרסטני:

אז זה גם משהו שהעירייה יכולה לעשות.

מרים סלע:

אהבתי בית כנסת חדשני.

רוני אוסטרר:

והפורום,

מרים סלע:

בית כנסת לחדשנות.

רוני אוסטרר:

וגם פורום.

ניצן קרסטני:

כאלה אנחנו הקונסרבטיבים.

רוני אוסטרר:

יותר פורום שהוא כל הזמן קורה כדי להעלות עוד רעיונות ולמצוא ועוד חיבורים.

אבישג:

כמה זמן זה קיים?

גאיה אלון:

זה השנה התשיעית שלנו. התחלנו בירושלים לפני שש שנים.

מרים סלע:

יש להם כבר היום, רגע, למה אתן מצטנעות? התחלתן בירושלים, היום כבר יש לכן סטודנטיות שסיימו את כל המסלול,

גאיה אלון:

רק ירושלים ... ,

רוני אוסטרר:

כן, היום יש לנו עשרות סטודנטיות שהן גם נשארו לעבוד פה, כאילו שהן במובילאיי ושהן,

גאיה אלון:

בלייטריקס.

רוני אוסטרר:

בלייטריקס.

מרים סלע:

תודה. אמיר, אני רוצה לשמוע אותך, קהילת הגיימינג.

אמיר:

כן.

לורה ורטון:

קהילת המה?

דוברת:

הגיימינג.

מרים סלע:

הגיימינג.

דוברת:

הגיימינג.

אמיר:

הגיימינג. קהילת יוצרי המשחקים. הקהילה נקראת make games JLM, כאילו אפרופו בית כנסת, ממש, זה משהו שעולה אצלנו הרבה גם כן כי אנחנו קהילה שנפגשת מדי שבוע, כל יום שלישי, לקצת תמיכה ליוצרי משחקים שמגיעים עם הלפטופים ועובדים על פרויקטים, זה ממש הבסיס של הקהילתיות שלנו. אנחנו פועלים כבר שש שנים בעיר וזה בית ליוצרי משחקים, שיוצרי משחקים זה קהילה מאד מגוונת, זה גם אסכולות שונות, מפתחים, מעצבות, אנשי סאונד, אנשי דאטה, מרקטינג וכולי. וזה גם מעניין המון מגזרים שונים, כאילו יש לנו חילונים, דתיים, ערבים, whatever you want.

מרים סלע:

רק להגיד שתעשיית הגיימינג בארץ היא עומדת על משהו כמו, אם אני לא טועה, 9 מיליארד,

אמיר:

כן,

מרים סלע:

דולר.

אמיר:

תעשיית הגיימינג היא 7% מהייצוא של הארץ, מבחינת עולם התוכן שאנחנו מגיעים ממנו אז גיימינג בעולם זה 184 מיליארד דולר וזה יותר מכל הקולנוע והמוזיקה ביחד. בארץ פחות מורגש ביומיום אצל אנשים, אין לנו את הפנאי הזה אבל ברחבי העולם זה ... עצומה, ויש, בארץ יש 14,000 עובדים בגיימינג, כאשר גיימינג בארץ זה בעיקר חברות מובייל ש... להימורים, קוראים לזה גיימינג, ויש כאילו, בתעשייה העולמית יש גיימינג שהוא הרבה יותר אמנותי,

מרים סלע:

אבל מה אתם עושים ... ?

ניקי קריגר:

סליחה, לא שומעים אותך.

אמיר:

סליחה, כן. אז דיברתי קצת על תעשיית הגיימינג בעולם, אבל ספציפית עלינו כאילו בארץ יש 14,000 עובדים במה שנקרא גיימינג, ... יש חיבור לכל התעשייה הזאת, אבל בירושלים ספציפית יש לנו את הקהילה של ה-JLM make games, את האקדמיות כמובן שבשנים האחרונות מכניסים הרבה יותר תוכן סביב העולם הזה, בבצלאל ובעברית, וגם יש פה נציגות מספארק, כאילו בספארק שזה מרכז יזמות יש בני נוער שלומדים את זה וקהילת בני נוער. אז זה כאילו ה-big picture to small picture. אצלנו ספציפית יש 2,000 חברים שמתעניינים בסושיאל מדיה, אנחנו נפגשים שבועית ומקבלים בערך 20 אנשים באופן שבועי, ועד 100 איש, כאילו תלוי, באירועים מיוחדים כמו ... שאנחנו עושים, שהמטרה של האירועים המיוחדים זה להביא אפשרות לחברי הקהילה להגיע ביחד, גם מי שאין לו פרויקט שעובד עליו כל שבוע, ולשתף ידע ולהכיר,

מרים סלע:

אמיר, אתה יכול להגיד רגע ספציפית מה הקשר שלכם עם העירייה או, עם העירייה,

אמיר:

כן,

מרים סלע:

תמיכה כלשהי, איזה ... ,

אמיר:

הדרך שאנחנו מתנהלים מבחינה בירוקרטית זה דרך made in JLM, הקהילה של made in JLM, זה אומר שאנחנו יכולים לגייס, אנחנו מגייסים כסף מגופים שונים, זה מתנהל דרכם, וכשאנחנו מקבלים תמיכה מהעירייה גם כן זה דרך made in JLM, עד כה הרלי"י היה מאד, כאילו היה מעורב, וגם הלאה

כאילו, נראה מה יהיה. לאחרונה גם היה לנו את החיבור לרשות הצעירים וזה, תמכו באירוע האחרון שהיה לנו בחנוכה שהיה אגב, היה ממש מוצלח ועשינו את זה עם העיזבון של אפרים קישון בנושא בירוקרטיה משחקית, אז היו משחקים על להיות,

מרים סלע:

בקרב בעירייה.

אמיר:

כן, להיות עובד בעירייה שצריך כאילו,

(מדברים ביחד)

מרים סלע:

במילה, אם אתה יכול להגיד, כשאני אומרת לך אמיר, יש לך עכשיו דף חלק, מה החלום שלך, איפה היית צריך הכי הרבה עזרה, תמיכה, משאבים.

אמיר:

כן, אז אנחנו קהילה בוגרת שכבר שש שנים קיימת וזה אומר שעברנו כבר כמה שכבות של מתנדבים כי זה משהו שמאד קשה ל-,

מרים סלע:

אתם קהילה מתנדבת,

אמיר:

כן, לגמרי,

מרים סלע:

אתה עושה את כל מה שאתה עושה בהתנדבות.

אמיר:

הכל בהתנדבות. ואנחנו, מה שהכי חסר לנו זה תמיכה כלכלית רציפה, איזשהו base line שיכול לתת לנו גם את האפשרות להביא מנהל בתשלום שאחראי על כל הלוגיסטיקה ולא צריך כל הזמן אנשים שמתנדבים לזה ואז הולכים ואז מוצאים מישהו אחר. זה יכול להיות בן אדם אחד שעושה את כל הניהול ... כולל הכל, וזה יכול להיות גם מפוזר, אבל אין תמיכה כזאת. ובאותו הקשר גם במפגשים הרגילים שלנו, בשביל שיהיה אפשרות לעשות את המפגשים הרציפים אז בעצם זה נכנס לאותו תחום של תמיכה כלכלית. גם אם אנחנו יכולים ללכת לגייס כסף מגופים אחרים, אבל בשביל base line כדי להביא לחברי הקהילה את, אפילו ברמת האוכל באופן שבועי, שזה משהו שכשאתה מגיע למשהו באופן שבועי ואתה צריך לסדר לעצמך אוכל כל פעם, היו תקופות שהיה לנו תקציב לאוכל באופן שבועי וזה כאילו, זה מייצר קהילתיות, זה לא רק העניין שזה מסדר לך את האוכל, זה גם משהו שאתה עוצר רגע ואתה אוכל עם אנשים, זה מקרב בין אנשים.

מרים סלע:

איפה אתם עושים את הפעילות שלכם?

אמיר:

אנחנו נפגשים במפעל כרגע, באופן שבועי, אנחנו גם ישבנו עם ספארק בעבר ועשינו אירועים שם, בבית ... באירועים מיוחדים, אבל באופן שבועי אנחנו במפעל. אגב מגיעים אנשים גם מחוץ לעיר, שכחתי לציין את זה, וזה קטע, כאילו, כשמדברים על ... power של ירושלים אין קהילה כזאת אחרת בארץ, גם בתל אביב כאילו תמיד שואלים, רגע, יש מפגשים כאלה גם בתל אביב? ואז לא מוצאים ומגיעים לירושלים. אז זה נורא כיף, כאילו, מתל אביב, מבאר שבע, מחיפה,

מרים סלע:

מדהים.

אמיר:

מגיעים מכל המקומות בארץ.

מרים סלע:

תודה.

אמיר:

שאלות?

מרים סלע:

נמשיך. ניצן, את רוצה?

ניצן רוזן:

נגיד כמה מילים. אז בגדול קוראים לי ניצן, סיימתי עכשיו תואר ראשון בפיזיקה ... פה בעברית, אני באה לפה בכובע בעצם של קהילות סטודנטים. בשלוש וחצי השנים האחרונות הקמתי שלוש, אפשר לומר אפילו ארבע קהילות סטודנטים בתוך גבעת רם. אז באמת אני מאד אתחבר למה שאמרו לפניי בלי יותר מדי ... על המצוקה הזאת של חיבור לאנשים בתוך האקו סיסטם, כסטודנטית היה לי מאד חשוב, הקמתי אורגנית את כל הקהילות מתוך דברים שככה הפריעו לי והרגשתי בהם צורך. אולי תיכף נאמר מילה שתיים על הקהילות. אבל באמת הזמן שלי כסטודנטית היה מאד מוגבל בשביל גם לתפעל את הקהילה, ללמוד כמו שצריך וליצור את הקשרים עם האקו סיסטם, לא תמיד הייתה לי פניות לזה. עוד אתגר שהיה לנו תמיד זה העניין התקציבי, אז פה אני אגיד בעצם לזכות האוניברסיטה, נעזרתי הרבה ב ... מרכז היזמות של האוניברסיטה, אבל באמת לפעמים התמיכה שלו היא מאד מוגבלת במה שהוא יכול להציע לנו, והיה תקופה נגיד שהקמתי את קהילת ... קהילת פיתוח לסטודנטים למדעי המחשב, רצינו בעצם לגשר על פער בין מיומנויות שסטודנטים יוצאים איתם בסוף התואר לבין מה שצריך בתעשייה, שזאת בעיה מאד ידועה, וקיבלנו תמיכה ממיקרוסופט בעצם דרך

חברת גיטהאב, ושם בעצם לא יכולנו להשתמש בתמיכה הזאת כי הם רצו שנקים חשבון בנק ונתעסק עם הרבה בירוקרטיות וכסטודנטים לא היה לנו את הזמן, וגם את הידע איך לעשות את זה בצורה שבאמת היא מתאימה לחוק במדינת ישראל, אז וויתרנו על התמיכה הכספית הזאת. אז זאת עוד בעיה שנתקלנו בה במשך הזמן. זהו, ואני אזרוק כמה מילים על הקהילות. אז דיברתי על ... , הקמתי גם קהילה לסטודנטיות לפיזיקה, בעצם מתוך מטרה לצמצם אחוזי נשירה. ראינו בעצם שיש חוויה של בדידות של סטודנטיות בתוך התואר, אז ארגנו מפגשים שבועיים שבעצם סטודנטיות היו נפגשות, מדברות עם הקולגות שלהם, עושות ביחד שיעורי בית, וגם ארגנו להם הרצאות. אז פה גם אני מאד נתקלת בבעיה הזאת של קשרים עם האקו סיסטם. זאת אומרת, מי שלא רוצה קריירה אקדמית והיא רוצה להמשיך כפיזיקאית אני מרגישה שבאמת חסר לנו ממשק וחיבור לחברות בתעשייה שממש טבעי לחבר.

מרים סלע:

כשאת אומרת ממשק, שניה אני רגע מורידה את זה,

ניצן רוזן:

כן.

מרים סלע:

לקרקע, בסדר? כשאת אומרת ממשק את מדברת על מקום שבו את יכולה לפגוש את האנשים שעובדים בחברות,

ניצן רוזן:

בדיוק.

מרים סלע:

שאתם את רוצה לשתף פעולה.

ניצן רוזן:

נכון. יכול להיות אפילו,

מרים סלע:

מפגש, אירוע, כנס וכו'.

ניצן רוזן:

וכו'.

מרים סלע:

אוקי, סבבה. מעולה, תודה.

נעמי גלבד:

אני?

מרים סלע:

נעמי. על תקן.

נעמי גלבד:

על תקן.

מרים סלע:

על תקן.

נעמי גלבד:

... על תקן. אז אני אגיד שאני נעמי גלבד, שלום לכולם. אני ראש תחום תקשורת חזותית בבצלאל בשלוחה החרדית, מובילה את כל העיצוב, UX/UI בחברת מוטורולה כיום, והיום אני בכובע אחר פה, דווקא בקהילת הפורמה, קהילה מקצועית חרדית בכל תחומי העיצוב, מובילה חדשנות דרך עיצוב, מעיצוב גרפי עד UX/UI, עד עיצוב בהייטק עם כל האזורים האלה. הקהילה קיימת בירושלים כבר תשע שנים עכשיו, הקהילה הכי מקצועית, הכי גדולה במגזר החרדי. חרדי או חרדית שרוצה אירועי עיצוב מגיע מכל הארץ לירושלים, כנסים מאד גדולים, מאד מאד מקצועיים, וגם בסטנדרט של כנסי עיצוב בארץ, בלי קשר לזה שזה חרדי, זה הכי מקצועי שיש היום בתחום. מגיעים כל המרצים וכל המעצבים הכי נחשבים, עם כולם כולם אנחנו בקשר, כולל תעשיות שמעסיקות מעצבים, WIX, לייטריקס, מיקרוסופט, גוגל, כולם כולם, כל מישור בארץ שמעסיק מעצבים בפנים ורצה חיבור למגזר החרדי עשה ועושה את זה עם קהילת הפורמה, והפעילות היא לא רק כנסים, היא הרבה מעבר לזה. לאט לאט אגב זה קורה, הקהילה היום יותר מ-3,000, 4,000, 3,500, תלוי איך קוראים לזה, אבל כשאני קוראת לזה חברי קהילה זה אנשים שהיו פיזית איכשהו באירועים, כי אין לי עמוד פייסבוק, אוקי? זאת אומרת שזה היה מישור, מישור/ מישור שהגיעו לאיזשהו אירוע ונכנסו למעגל. זה חיבור הכי קרוב שיכול להיות,

מרים סלע:

והכל קורה בירושלים?

נעמי גלבד :

הכל בירושלים.

מרים סלע :

איפה אתם עושים את האירועים שלכם? את הכנסים.

נעמי גלבד :

כל אירוע במקום אחר, לשם הגיוון. או שמי שמסכים לתת,

מרים סלע :

אין לכם בית כנסת.

נעמי גלבד :

אין לי, זה יכול להיות שערי צדק הישן, זה יכול להיות אירוע של 400 איש שעשינו בגן הבוטני, בכל האולם למעלה, וזה יכול להיות ב... יש לנו כנסים שברמת הזה. כאילו כל, בבצלאל עשינו כמובן הרבה. החיבור שלי בין האקדמיה שלי בבצלאל מאד עמוק, גם בשכבת ההנהלה וניהול של המון ... והתעשייה שאני המון שנים שם בשורה של ... מובילה בתחומי ה-UX/UI, עושים את החיבור המאד חזק שאני מאד מאמינה שהקהילה הזאת צריכה, שהיא בין הבנה של מהו עיצוב טוב, איך מדברים עיצוב כמו שמדברים באקדמיה ובשפה גבוהה, ומה תפקידו בכלל של עיצוב דרך חדשנות. אחת הסדנאות הכי פופולריות שהיו שעשיתי אותם הרבה פעמים זה design thinking, חשיבה עיצובית, זאת אומרת בעצם אנחנו לא מעצבים אנחנו עושים לוגו יפה, אלא מה המשמעות של חשיבת עיצוב וחשיבה חדשנית בכל תחום. וזה החזון שלי. מעצבות חרדיות לא עושות רק יפה ולוגו, הן בעצם מובילות חדשנות.

מרים סלע :

נעמי, אבל אתה יכולה קצת להגיד רגע בכל זאת חסמים שיש לכם פה בעיר? את אומרת קהילה מדהימה, עובדת פיקס, הכי מקצועית בארץ.

נעמי גלבד :

הוא אמר את זה מאד יפה, הוא אמר את זה גם בצורה אינטליגנטית. אבל כן, זה תקציבים, זה תזרים. אני עובדת בהתנדבות מלאה, אני בשני כובעים מאד משמעותיים בניהול, טפו טפו ברוך השם יש לי תשעה ילדים, הפרויקט הזה הוא פרויקט שבנשמתי ובהתנדבות, ואני עושה את זה, אני חייבת אנשים מתחתיי. אין מצב שפרויקט יכול להמשיך כל כך הרבה שנים בלי שמישהו מסבסד אותו בצורה קבועה והוא מחזיק אותו. כשאני לא צריכה לדאוג, או רועי שכל פעם עוזר לכתוב קול קורא, לעזור לאיזשהו קול קורא, לגייס, שזה מחזיק אותי עוד. אני היום עובדת על פילנתרופיה לא מירושלים, באמת. זה יכול להיות קרן ליכטג, זה יכול להיות כל מיני קרנות שיותר נוח לי להתנהל מולם ברמה היומיומית

מאשר דברים או תהליכים שלוקחים לי המון המון זמן, או מקום שאני צריכה לשכנע למה הפעילות הזאת חשובה בקהילה. ודווקא לכן אני מאד מאד שמחה ביוזמה הזאת שאת מקדמת של מה המשמעות של קהילה, שניה שמקומות רשמיים כמו ממשלה או עירייה יבינו שהצמיחות הכי גדולות קורות דרך הקהילות. החיבורים והדברים שקרו בקהילה החרדית סביב תחומי העיצוב, שום בית ספר לעיצוב, עם כל ההערכה ואני מלמדת בכל המוסדות החרדיים לעיצוב, לא הצליחו לעשות. כי החיבורים שקורים שם בין אנשים ובין מרצים שמגיעים מתל אביב שאומרים, מה? יש בכלל מעצבים חרדיים? והם בסוף גייסו אותם מתוך, במפגשים האלה שהם נשארים אחרי הכנסים בעשר ואחת עשרה בלילה והמעגלים האלה של השיח אלה הדברים שאני הכי מצלמת. באמת, כי אלה החיבורים הכי מרגשים שקורים. והחיבור הזה בין תעשייה, קהילה, אקדמיה, יכולה לקרות בתוך קהילות, והיא לא קורית תחת מוסדות לימוד. זהו, לא התכוננתי, אבל זה מה שיצא.

(צוחקים)

מרים סלע:

לא, אמרת יפה. אני רגע בהשאלה, כי אנחנו כבר פה במוטיב בית הכנסת אז אני אגיד שבאמת, זה הקידוש. את מדברת על זה, זה הדברים שקורים על החמוצים והקיגל אחרי המפגש הפורמלי, ואת אמרת כאן אמירה חשובה שהדברים שקורים בבתי הספר ובחברות ובממשלה הם בעצם בסוף בסוף בסוף, כל החיבורים האלה הם קורים בתוך הקהילות.

נעמי גלבד:

אני מאמינה שכן ואני נמצאת במקומות מאד גבוהים בכל הצמתים האלה, אני מרגישה שדווקא החיבורים הכי מרגשים קורים במקומות הלא פורמליים, בקפה בין לבין, במייל שזאתי מבקשת ממני שאני אתן לזה. פעם אמרתי שאני אעשה ספר בין חיבורים שקרו, שאין לי מושג. אתה עושה משהו וזה גדול ממך בצורה בלתי רגילה. מי פגשה אותי פה? היא אמרה לי אני מכירה אותך, לא זכרתי מאיפה. את עושה כל מיני דברים ואין לך מושג לאן זה מתגלגל, וזה מדהים.

מרים סלע:

יש לכם היום איזשהו ממשק עם העירייה?

נעמי גלבד:

לא.

מרים סלע:

פועלות עצמאית.

נעמי גלבד:

ובסכומים אדירים. רועי יכול להגיד את המספרים שמסתובבים, אנחנו גם תחת העמותה של ..., יש פעילות ענפה בכל סדר גודל, ובחרנו לעמוד על הרגליים. בחרנו לקחת את ה-X דמי משתתף לכל אירוע, גם ברמת הזום. 20 שקל משתתף לאירוע, יש לך 200 משתתפים, 100 משתתפים, מכסה את עצמך וממשיכה. כל מיני מודלים שפיתחנו בתשע שנים האחרונות שאנחנו מסוגלים לעמוד על הרגליים גם אם אין מישהו שמתקצב אותנו. אבל כמו שהוא אומר, זה לא יחזיק להרבה זמן. כמה אתה יכול לנהל דברים כאלה על מתנדבים? כמה אני יכולה להתנדב? קהילות בוגרות יש להם פה איזושהי שכבה, ומי פה חקר קהילות? מאד יפה. אני רוצה גם להגיד לך תודה על הדברים שלך. יש סטטוס מסוים לקהילות בוגרות. או שהן מתאדות ונעלמות, התעשייה שלהן פשוט נעלמת, או שהן הופכות, הן מתמסדות ... שהפכו להיות משהו ממשלתי. אני חוקרת את זה לאן הדבר הזה ילך. או שאני אגדל לאן-שהו, או שהדבר הזה יסתיים באיזושהו שלב, אלה שתי האופציות. אני מניחה שחוקרים וטובים ממני חקרו מה קורה לקהילות מקצועיות. מי שיודע מראש שיספר לי מה יקרה איתי עוד חמש שנים.

(צוחקים)

מרים סלע:

תודה, נעמי, תודה.

אריאל אברמוף:

היי. אני אריאל אברמוף, אני מנהלת קהילה תעסוקתית לשילוב עולים מצרפת בתעסוקה הישראלית שקוראים לה Integration. אני ייסדתי אותה לפני תשע שנים, היום אנחנו 11,500 מועמדים פוטנציאליים מכל התחומים בכל האזורים בארץ, אני משתפת פעולה עם יותר מ-600 חברות המובילות בשוק.

מרים סלע:

חברות טכנולוגיות או לא רק?

אריאל אברמוף:

כל מיני, הכל. הכל מהכל. אני ייסדתי את הקהילה הזאת כי היה מצוקה מאד גדולה ברחבי העולם, שהם כולם מסתגרים בחברות ... צרפתיות במקום להשתלב בחברות ישראליות. יש להם את השפה, יש להם את ההשכלה, יש להם את הניסיון, זה פשוט כאילו הסתגרות בגלל כל מיני פרמטרים. אז ככה נולדה הקהילה, פשוט להוציא אותם משמה, לחבר,

מרים סלע:

אתם עושים אירועים?

אריאל אברמוף:

אני עושה גם אירועים, אני עושה גם מיט-אפים, ירידים תעסוקתיים, סדנאות, כל מה שאת רוצה, עם חברות ממש מובילות כמו לייטריקס, כמו טבע, באמת הרבה חברות. זהו, הקושי,

מרים סלע:

לא, רציתי לשאול אם יש לך איזשהו ממשק עם העירייה.

עינת מסטרמן:

עם קעליטה.

אריאל אברמון:

יש, לא עם קעליטה, יש לי ממשק קטן עם העירייה. אני נותנת סדנאות למינהל קהילתי מיתרים, כאילו לעולים משמה. אבל יש לי יותר ממשלתיים, עם עיריות אחרות לצערי הרב, הייתי רוצה גם עם עיריית ירושלים. אין לי מקום עבודה, אני עושה הכל אונליין. ליווינו 8,000 עובדי, יש לנו אלפים שהגיעו לאירועים שלנו. אנחנו עושים עבודה באמת טובה והרבה גם עולים השתלבו דרך הקהילה בחברות פה, בארגונים בירושלים כמו רשות החדשנות. זהו, אני, איך אומרים את זה, הקושי הוא גם מבחינה תקציבית, גם אני עושה הכל בהתנדבות, משלבת עבודה בנוסף, אני אחרי גיוס במרכז האקדמי לב, יש פה את הקולגות שלי, והיום הקהילה הזאת היא כל החיים שלי. אני רוצה, כאילו, גם פגשתי את המשנה למנכ"ל במשרד העלייה והקליטה וסגן השר, הם כולם אמרו לי שאני עושה עבודה של ארגון עלייה אבל כדי, אני צריכה יותר, אני צריכה למצוא ארגון או עמותה שיאמץ אותי כדי לקבל כל מיני סבסודים וזה מאד קשה להתנהל ככה לבד, כאילו, חסר פה אלמנטים, כאילו גם כלכלית, גם, זהו.

מרים סלע:

את אומרת, פתרון לארגונים שהם לא ארגונים.

אריאל אברמון:

זהו. אנחנו עושים עבודה של ארגון, אבל אין לנו תקציב, אין לנו, אנחנו עושים הכל, גם אני יש לי ילדים, יש לי משפחה, יש לי עבודה נוספת. אני לא כבר מחשבת את שעות העבודה, כאילו יש לי המון פניות, ועכשיו עולים מצרפת יגיעו עוד יותר כי יש ... ,

מרים סלע:

...

אריאל אברמון:

בכל רחבי העולם, כמו שאתם יודעים על האנטישמיות, ויהיה עלייה משמעותית, והצורך פה להשתלב תעסוקתית, זה הפרנסה, זה דבר אחד,

מרים סלע:

תודה, תודה רבה. גבי.

גבי אהרונוביץ:

היי, אני,

מרים סלע:

באת ממילואים?

גבי אהרונוביץ:

לא, אני בימ"מים, אבל כרגע,

מרים סלע:

מנהל קהילות במקביל למנהל קהילות מילואים.

גבי אהרונוביץ:

כן, אני גבי, מנהל קהילת הטכנולוגיה בגיל השלישי. אנחנו התחלנו בקורונה, היום אנחנו כבר מעל 7,000 אנשים ברחבי הארץ. התחלנו ממש בירושלים, היה לנו שיתוף פעולה מאוד גדול עם העירייה, היה את מיזם קהילות דיגיטליות ואנחנו כבר קצת נכוונו מזה, זה נסגר, ועברנו להיות עצמאים. אנחנו בעצם חברה, גם חברה.

לורה ורטון:

סליחה, למה זה נסגר?

גבי אהרונוביץ:

לא הצליחו,

מרים סלע:

נגמר התקציב.

גבי אהרונוביץ:

כן, כרגע אמרו ש-95% מההכנסות של המיזם ירד, אז אנחנו אישית לקחנו יותר כיוון של לממן את עצמנו. אנחנו גם עסקיים, יש לנו ... של בינה מלאכותית, זה משהו שיש ביקוש מטורף בארץ, +60, יש לנו קורסים, אבל יש לנו גם את הקהילה בהתנדבות שכל יום ראשון אנחנו נפגשים, בתמיכה באמת של Made in JLM, אנחנו נפגשים שם מעל 350 אנשים בלייב ועוד אלפי אנשים שרואים את זה בזום,

ואנחנו באמת מובילים את העניין הזה של הטכנולוגיה ובינה מלאכותית בגיל השלישי. אני כן רוצה להגיד ש-Made in JLM, כולם אמרו פה שיש להם אתגרים, ... להגיד שהממשק שלי, אנחנו אוהבים להזיז מהר. Made in JLM הם מאפשרים לנו באמת לזוז מהר בקטע הזה בין אם זה היה שהיינו צריכים עכשיו תרומה, אז הם ... עם כל הבירוקרטיה, הם עושים את זה, הם מתנהלים גם הכל דיגיטלי, הכל מאורגן, הכל מתויק. וגם העניין של הקהילות, כאילו יש לנו ממשק עם כל מובילי הקהילות. אז כשאומרים לי עכשיו שכאילו אני לא מצליח למצוא עמותה או, אז אני באמת חושב ש-Made in JLM זה מודל מטורף שהוא מאד מאד דוחף אותנו כיוזמים לתת לנו בית. אפילו אם זה מנוי ב-chat GPT, אם זה מנוי, אני אין לי איך לנהל את זה והם ממש נותנים לנו בית.

נעמי גלבד:

אני רוצה להגיד יותר מזה, שאם לא Made in JLM לא הייתי יכולה לעשות שום דבר. בסדר? כאילו אני אלך על זה,

גבי אהרונוביץ:

ואני חושב שבאמת צריך לחזק את הקהילה הזאת מבחינת העירייה כי זה מה שדחף אותנו קדימה כשהיה לנו אפס הכנסות כאילו והיינו צריכים לצאת,

מרים סלע:

אתה מדבר על ה-, אם אני רגע שמה בזה, אתה מדבר על התשתית שמאפשרת לך כיום וכמנהל קהילה לזוז מהר.

גבי אהרונוביץ:

כן, כן, ממש ככה. כי אני אין לי את הזמן להתמודד עם הבירוקרטיה של העירייה, אנחנו גם מוותרים כל כך הרבה, אנחנו רואים אנשים שהולכים למקומות, וכאילו קולות קוראים וזה, הדבר היחיד שבאמת עבד זה היה לעבוד עם Made in JLM.

מרים סלע:

מהמם. טוב, אז Made in JLM, רועי.

דוברת:

אחרי שהרימו לו.

מרים סלע:

במעבר חד, אחרי ה-,

רועי מונין:

יש לנו עוד ... קהילות כאן מאחורה, רוצים לעשות סבב ואז אני?

מרים סלע:

אנחנו נגיע, נגיע אליהם, אבל,

רועי מונין:

אני אגיד בשניה,

מרים סלע:

אתה רוצה לסגור? אתה רוצה לסגור?

רועי מונין:

אני אגיד בשניה אבל, שאנחנו, Made in JLM כמה כבר לפני קצת יותר מעשר שנים, רשמית כעמותה מ-2014, לפני זה מ-2011. כקהילה אנחנו הקמנו קהילת הייטק, אז בכללי יש לנו ירושלמיים בערך 30,000 איש, אנחנו מגיעים ל-10,000 בערך מתוכם, ... שגם מגיעים ל-20-30. אנחנו לא קיבלנו תמיכה מאף אחד, לא עזרו לנו בשלבים שזה היה הכי קריטי, לא תקציבית, ולא היה גופים שעוזרים לנו לקבל איזה תרומה אם צריך. ואת כל הארגון שלנו אנחנו בנינו בשביל לעזור לקהילות שלא יצטרכו לעבור את מה שאנחנו עברנו בעשר שנים הראשונות. לקח לנו שבע שנים להשיג כרטיס אשראי, לקח לנו עשר שנים, אנחנו עדיין לא קיבלנו 46. בנקים, בלתי אפשרי להיות עמותה בישראל ובלתי אפשרי ספציפית גם להיות קהילה. אני חושב שהמודל הזה של מה שאנחנו עושים לקהילות בתחום ההייטק הוא אלף מודל ששווה ללמוד אותו ואפשר לשכפל אותו, אולי גם ברמה הארצית לקהילות הייטק אחרות, אולי גם בתוך העירייה לקהילות תרבותיות בתחומים אחרים. הרעיון הוא פשוט ליצור ארגון אחד שהוא נושא פעם אחת את הסבל עליו. כל לקח לנו שנה וחצי לפתוח ספק בחברה כמו מייקרוסופט, דברים לוקחים זמן, ומישהו שעושה את זה פעם אחת אפשר תחתיו לקלוט הרבה מאוד פרויקטים ואז זה מאפשר להם לרוץ. אנחנו שמים מאוד דגש בכל דבר שאנחנו עושים על זה שיהיה כמה שפחות עומס על הקהילות, ובכל מקום שאני יכול לקחת את העומס על עצמי אני עושה את זה. וזה לא תמיד כף, אבל זה לדעתי מה שיכול לגרום למודל הזה לעבוד, וגם מבחינת עמלות, היינו פעם דרך, אנחנו כשניסינו לעבור דרך ארגונים אחרים לקחו לנו איזה 8% עמלה, 10% עמלה, משהו כזה. אנחנו הפוך, קודם כל אפס אחוז עמלה, כל תקציב שנכנס דרכנו יוצא 100% לקהילות, וברוב המקרים, במקרים שבהם אנחנו צריכים אנחנו נשכפל את הכסף הזה כי אנחנו נגייס להם גם כסף. אני חושב שמה שמשותף להרבה מהקהילות שאנחנו שומעים, באמת העניין שמדי פעם, היו פעם מקומות חנים לעשות אירועים בעיר, זה נגמר, היום בכל מקום צריך לעבוד מאוד קשה או לשלם אלפי שקלים לכל אירוע בשביל למצוא מקום לארח אירוע. זה מאוד עוזר שיש איזה מקום אחד שניים שלושה שיועדים לסמוך עליהם שאפשר לשריין זמן ומקום וזה פנוי וכזה, חדשנות כאלה, חסר. הדבר השני הוא באמת איזשהו

base line תקציבי, לא גדול, זה יכול להיות ממש מעט, אלפי שקלים לכל קהילה. זה מאוד עוזר, אבל זה משהו שצריך לדעת שהוא רצוף, שאפשר לסמוך עליו ושלאפשר לרוץ תקופה קדימה, כי חוסר הוודאות הזה שאם זה מגיע או לא מגיע, ו-95% מהתקציב שלנו שנה אחת יש ושנה אחרי זה נסגר זה אירוע קשה. על כל שקל שעובר בקהילה אנחנו יודעים להכפיל אותו בין פי 4 לפי 10 אפילו במקרים מסוימים, כי כשיש לקהילה איזה בסיס אז אפשר לגייס לה גם מחברות sponsorships וגם מפילנתרופיה וגם מעוד מקורות, אבל בגדול כל דבר כזה הוא לוקח זמן ויש לו סיכון שהוא לא ילך. כשפונים לחברות sponsorships לקבל צריך לפנות לעשר חברות בשביל לקבל מאיזה אחת או שתיים, כשפונים לפילנתרופיה אפשר לכתוב, ולמגזר ציבורי, קולות קוראים, אפשר לכתוב משהו במשך חודש חודשיים שלושה ולקבל כלום. ומישהו צריך לקחת את העומס הזה, ואנחנו כארגון מנסים לקחת את זה פעם אחת בשביל הרבה קהילות, זה התשתית שאנחנו בעצם מנסים לתקצב אצלנו.

מרים סלע:

אני חושבת שנעמה, כשנגיע אלייך אז זה יהיה מעניין לשמוע קצת על הבר קיימא.

נעמה אלון:

אז אולי אני אדבר אחריו, כי אני לא יודעת כמה זמן תישארו פה, ושיש שלב שאני אצטרך ללכת,

מרים סלע:

אוקי, בסדר. אז רגע, רועי תסיים ו-,

רועי מונין:

זה בגדול. אני חושב שיש יתרונות לגופים שהם רואים את התמונה הכוללת ועושים את כל החיבורים. גם במגזר הפרטי, גם עירייה כגוף שיכול לעשות את זה ובקשר עם כולם. כי צריך לזה זיכרון ארגוני. זאת אומרת, קהילה יכולה לקום כל שנה, להיסגר אחרי חמש שנים, עשר שנים, קמה קהילה אחרת, נושאים משתנים, אבל מישהו שנשאר כל הזמן, מכיר את החברות בעיר, מכיר את הגופים, את המקומות, את הספקים, זה משהו שמאד עוזר לדברים כאלה לקום. אני חושב שעירייה,

מרים סלע:

אתה מדבר על מרכז ידע כזה לקהילות?

רועי מונין:

כן. אני חושב שזה צריך להיות תפקיד עיקרי של עירייה לתמוך ב-, בוא נגיד נוריד את המילה קהילה, אזרחים ... שרוצים לקדם איזה יוזמה ולתרום לעיר בהתנדבות, הידע צריך להיות קיים כבר בעירייה. זאת אומרת, יש ערים אחרות, רוטרדם עשו איזה משהו ממש ממש מגניב למין כזה מתנדבים קהילתיים בשכונות, אז כמו שיש, המרכז הקהילתי למשל יכול לתמוך במקומי. אנשים שרוצים

להקים גינה או לא יודע, בית כנסת או משהו כזה, זה משהו שיכול לקבל תמיכה יותר טובה בהרבה מהעיר, וגם מודל שאפשר ללמוד אותו במקומות אחרים.

ניצן קרסטני:

אבל זה קצת, לדעתי, המשפט האחרון שלך קצת מרדד את זה. לדעתי הפוך. ... זה לא העניין של המתנדבים, זה העניין של הקהילות, ונתנו דוגמאות, הם מנוע צמיחה של העיר.

רועי מונין:

נכון.

ניצן קרסטני:

אני מחפשת מה היתרון היחסי של ירושלים, הוא קהילות. אז כעירייה אתה צריך לזהות את היתרון היחסי ולתמוך דווקא בזה. כאילו הייתי עושה, שוב, קל להגיד, אבל תקציב ייעודי לתמיכה בקהילות או מנגנון ייעודי לתמיכה בקהילות כי זה מה שאת מזהה כמודל, שזה שונה מרגע מתנדב שרוצה לעבוד עם קשיש שזה מעולה, אבל זה רגע לא לוועדה הזאת, אלא פה יש לך מנוע צמיחה אמיתי,

מרים סלע:

את גונבת את הסיפור.

רועי מונין:

אני מסכים,

ניצן קרסטני:

ככה זה הממשלה, היא גונבת ... ,

(צוחקים)

רועי מונין:

קהילות זה שלב אחד, והשלב הבא לדעתי, בירושלים ספציפית הבעיה הכי גדולה היא בעיה כלכלית. קהילות בנושא של פיתוח כלכלי זה דבר סופר קריטי, שיש לך אנשים שבהתנדבות עושים קבוצה של אלפי אנשים ומחברים ביניהם. אני אמרתי, אני מגיע מרקע מדעי המוח. מוח לבד, תיקחו נוירונים שהם יושבים זה, זה לא עושה כלום. החיבורים והמידע שעובר ביניהם זה הקסם. ולדעתי קהילות, זה מה שזה עושה. לוקח קבוצה של דברים בודדים, מחבר אותם ו... את זה, וזה מייצר מוח, העיר נהיית חכמה.

מרים סלע:

אנחנו פה היום על או מדעי החיים או בית כנסת, זה המוטיבים החוזרים. תודה, רועי.

לורה ורטון:

אפשר?

מרים סלע:

נעמה.

נעמה אלון:

כן.

לורה ורטון:

טוב, אחריה אני אשמח לשאול.

מרים סלע:

לורה

מרים סלע:

אחריה.

נעמה אלון:

טוב, אז שניה אני אגיד רגע שכל פעם שמישהו דיבר אז יש פה כאילו סוגייה של קהילות בפני עצמה, סוגייה ענקית, ומה התפקיד של העירייה בתוך זה וכמה היא יודעת לגרות את השטח ולא להזין אותו בצורה כזאת ... לא מצליח להתקיים בלי כי קהילות זה משהו שצריך להיות ... ויש גבול כמה אפשר לעשות את זה top down בעיניי, ומנוע צמיחה ותעסוקה ושניה דיברנו פה על ... הייטק וחדשנות, זה סוגייה בפני עצמה, וכשמחברים את שניהם אז יש פה כאילו,

מרים סלע:

בלגן.

נעמה אלון:

בלגן, כאילו, אני חושבת שיש פה איזשהו עניין הוליסטי, בכללי שניה, גם לפני שאני שניה אגע בנקודות הרכות. אנחנו טובים ברשות צעירים בהרבה דברים ובקידום מדיניות וביצירת, ובכתיבת אסטרטגיה, אבל אנחנו גם טובים בפעולות רכות. והסוגייה הזאתי שניה של תעסוקה זה לאו דווקא פעולות רכות, זאת אומרת, יש משהו בעייתי בירושלים, עיר שחברה לה יחדיו לפעמים בצורה מאד מוזרה, במענה ההוליסטי הזה של שניה שמישהו מסיים פה והוא רוצה למצוא את העבודה שלו והעבודה נמצאת שם

ואז אולי כבר שווה לו לקחת רכבת לתל אביב כי שם גם נורא קרוב לו המתחם אוכל והוא פוגש את החברים ויש את הגייס, ופה כל מרחב בעיר נמצא במקום אחר. ירושלים לא נבנתה גם בהיבט ... באיזשהו הסתכלות הוליסטית על מרחבי תעסוקה. יש פה,

מרים סלע:

...

נעמה אלון:

נכון. אז יש פה איזושהי בעיה כזאת, וגם אל מול היצע וביקוש שניה של משרות בהייטק, ואנחנו יודעים להגיד שהרבה פעמים עד שאתה מחכה שהדברים האלה ייפתרו, או שהם לא נפתרים או שמאד קשה לפתור אותם בפעולות היותר קשות האלה, ואז אנחנו חוזרים רגע למודל באמת שמרים הציגה שניה, שאנחנו פועלים כבר בערך שמונה-תשע שנים סביב ההגדרה של מעמד יצירתי בירושלים שפותחה על ידי ניר ברקת, שנעשתה בה הרבה עבודה ומחקר. ואז המטרה הייתה באמת לייצר אקו סיסטם של צרכנים ויצרני תרבות ואמנות בירושלים, גם מתוך הבנה שהיתרון היחסי פה זה הרבה בתי ספר לאמנות, הרבה בוגרים, מרחב מאד פורה ומפורה ועיר למספרי סיפורים ואמנים, ובעצם יש לנו את הקול קורא של ברוטינה שהוא באמת פונה לארגונים, מוסדות תרבות ומרכזים יצירתיים במטרה להציע ולעשות סדרת אירועים שגם טובה להם וגם טובה לקהל זעיר, ולקבל איזשהו תקציב עירוני. אנחנו מאד מאד נמנעים מלקרוא לזה תמיכה, אנחנו קוראים לזה שותפות, זה בפורמט של מצי'נג, זה 50-50, ואז אנחנו מנסים להדגיש כמה אג'נדות. את האג'נדה שלנו כרשות צעירים שמסתכלת על הכל מלמעלה ומנסה לחבר שניה את כל הצרכים, את האג'נדה של מוסד התרבות או המרכז היצירתי שרוצה להתעסק בתחום הליבה שלו ולהביא לזה קהל, ואת האג'נדה של הצרכנים או גם היצרנים הבודדים. זאת אומרת, אם אני נותנת עוד הזדמנויות לאנשים לייצר תוכן והם יכולים להזמין עוד פרילנסרים, עוד יצרנים צעירים, עוד אמנים צעירים, וגם לייצר עוד הזדמנויות לקהל, למפגש, לעשייה משותפת, ובגדול בסוף יש לנו משהו כמו 250 אירועים שנתיים שמתקיימים בעשרות נקודות, ובשנים האחרונות אנחנו ... במרכז העיר סביב תכנית רוחבית של פיתוח מרכז העיר. אני אגיד שזה מודל שאנחנו מבינים שהוא מצליח ואנחנו רוצים לשכפל אותו גם סביב קהילות מקצועיות ולא רק קהילות יצירתיות אמנותיות, להרחיב את המושג של יצירתי ליצרני, וכן לייצר איזשהו קול קורא כזה שנותן איזשהו השתתפות, אני שוב לא אומרת תמיכה, השתתפות שנתית בעצם בחיבור הזה בין המטרה של הקהילה או של הגוף להגדיל את הפעילות של ולהגיע לעוד קהל, וגם לקהל, ליהנות מעוד ידע, חיבור, קהילה, העשרה, אז כמובן שהקריטריונים של זה יצטרכו להיות קצת שונים, כאילו מה ה-give back או מה החיבור או מה הממשק שניה בין הגוף לקהל ואיפה זה מתחבר שניה באג'נדה, ואנחנו מאד מקווים שזה משהו שנוכל להצליח להוציא כבר פיילוט שלו בחצי השני של 2025, ולהתחיל לעבוד וגם לדייק את זה לאורך השנים. אני אגיד ש-, אני לא יודעת מי שפה מכיר אבל בעצם המודל של Made in JLM הוא מאד דומה למודל של עמותת בר קיימא שאנחנו עובדים איתם הרבה סביב ארגונים ועמותות יצירתיים. זאת אומרת, המודל הזה של עמותה גדולה שדואגת לעמותות קטנות או שקשה להם עם הבירוקרטיה או שהם לא יודעים עדיין להתנהל כלכלית או שהם רוצים עכשיו לבסס

את עצמם כשהם עוד רק בתחילת הדרך, זה מודל שאני רואה גם מהצד הזה של העשייה וגם מהצד הזה של העשייה שהוא עובד, זה כמו איזה מודל ככה,

מרים סלע:

הוליסטי.

נעמה אלון:

אחות גדולה או, כן, בדיוק. כן, הכל מתחבר. וזה, ואני חושבת שיכול להיות שאנחנו גם בתור עירייה צריכים שניה לראות אם יש עוד מודלים כאלה שאפשר בעוד תחומים וגם בעולם הזה של קהילות איך אתה עושה את זה שבאמת זה לא העירייה ישירות אומרת, תקציבים לבינוי קהילה. כי זה נשמע מצחיק להגיד דבר כזה בעיניי, תקציב לבינוי קהילה. זה כל כך מלאכותי, זה כאילו artificial כמעט, יכול להיות שצריך באמת שיהיה שמה איזה מתווך שתחומי הליבה שלו, האג'נדה המקצועית שלו יותר מתחברת לקהילות עצמן ואז זה לא נוצר באמת כל כך top down?

מרים סלע:

אני אגיד, אני אגיד, אלף תודה, נעמה. אני חושבת שזה אמירה חשובה. אני לא סתם אמרתי גם מקודם, העשייה שלכם ברשות הצעירים בשנים האחרונות בכל התחום היצירתי, אני חושבת שמכל הארץ באים ורוצים ללמוד איך הדברים האלה קורים, ולכן אני גם, היה לי חשוב שתהיו כאן כי אני חושבת שאת המודל הזה, באמת כמו שאמרת צריך להרחיב אותו. העירייה, עכשיו אני אתייחס שניה ואני אמשך את מה שרציתי להגיד. את אומרת, זה מלאכותי. אני אגיד, כאילו, זה לא סוד בשולחן הזה שיש בירושלים כשל שוק. אנחנו, הצעירים המשכילים היצרניים עוזבים את העיר, מהרבה סיבות, חלק מהסיבות הן לא רכות כמו שקראת לזה, מקומות תעסוקה וכולי, אבל חלק מהסיבות הן לא רק זה. זאת אומרת, חסרות פה באמת יותר נקודות המפגש, יותר הדברים הרכים שקורים בבין לבין. אני חושבת שאתם עושים גם פעולות בכיוון הזה וגם מרכז חדשנות עושה בכיוון הזה, אבל הסיפור הוא מתכלל. אני חושבת שזה מה ש-, כשרשות הצעירים נכנסה לאירוע המתכלל של הדבר הזה אז קרה הקסם, אז הדברים התחילו לנוע.

נעמה אלון:

במה שקשור לזירות מפגש, אגב, מה שגם רועי אומר, שאין לנו מקום, זה משהו שאני חושבת שלא התעסקו בו הרבה זמן רגע להגיד, אנחנו צריכים מרחבים בכלל, מרחבים של צעירים, וכל מיני ריבוי שימושים שאפשר לעשות באיזשהו מרחב.

מרים סלע:

אז אני רק אסיים את מה שזה,

נעמה אלון:

זה משהו שאנחנו גם עובדים עליו,

מרים סלע:

אני חושבת שיש פה,

נעמה אלון:

הרבה בשנה האחרונה.

מרים סלע:

זה מלאכותי, אבל גם להקצות בתב"ע מקום לבית כנסת, אף אחד לא יודע איזה קהילה תהיה שם, אבל קודם כל מקצים לה מקום.

נעמה אלון:

נכון.

מרים סלע:

מקצים לה מקום, אחר כך אולי חב"ד או יהיה ליטאי או יהיה זה, או יהיה,

ריטה לדז'ינסקי:

לא, זה לא ככה.

מרים סלע:

אז אוקי, אז אני לא אקח במות של אחרים,

נעמה אלון:

אבל זה בעיניי לא מלאכותי, אגב, לתת מקום, בסוף יש וואקום שצריך למלא אותו,

מרים סלע:

נכון.

נעמה אלון:

והמקום מתמלא.

גאיה אלון:

מקום מפגש לא צריך להיות,

רוני אוסטרר:

אנחנו עושות,

גאיה אלון:

המכשול של קהילות ... ,

רוני אוסטרר:

אנחנו עושות ... לחניכות כל שנה בירושלים ומשלמות כמה עשרות אלפי, להשכיר או את מוזיאון
המדע,

מרים סלע:

הייתם יכולות לחסוך את זה.

רוני אוסטרר:

נכון.

מרים סלע:

לורה? את רוצה להגיד משהו ואז ריטה?

לורה ורטון:

אולי ...

מרים סלע:

ריטה, אבל בואי, בואי, מה את שם? בכלל,

לורה ורטון:

בדיוק רציתי לדבר על,

ריטה לדז'ינסקי:

כי לורה, כן,

לורה ורטון:

מקום.

ריטה לדז'ינסקי:

היו לנו שיחות.

לורה ורטון:

כן.

ריטה לדז'ינסקי:

טוב, אני אנסה לקצר. עיריית ירושלים,

מרים סלע:

ריטה, תציגי את עצמך, שידעו מי את.

ריטה לדז'ינסקי:

הצגתי כבר.

מרים סלע:

אוקי.

ריטה לדז'ינסקי:

ריטה, אגף נכסים.

מרים סלע:

מנהלת אגף נכסים.

ריטה לדז'ינסקי:

ואני מנהלת את נכסי העירייה. בירושלים, עיריית ירושלים היא כמובן לא כמו רשויות אחרות, אמנם אנחנו עיר גדולה ויש על פניו הרבה נכסים, אבל כמות התושבים וכמות הביקושים עולים פי לא רוצה לומר אלף מונים על ההיצע שיש לנו. עכשיו, יש לנו בסביבות 3,000 נכסים מבונים, יש למעלה מ-10,000 נכסים אבל הרוב זה נכסים שלא ניתן, זה חצרות, דרכים, זה לא רלוונטי לצרכים פה. מאותם 3,000 נכסים אז 1,000 שזה כבר מוסדות חינוך ושם כן נותנים הקצאות ומאפשרים שימושים, אבל זה מוסדות חינוך בשימושים עצמאיים כי הם גובים את התעריפים שלהם. לגבי יתר נכסים, יש באמת הקצאות. ההקצאות ניתנות לא שקודם מקצים ולאחר מכן יודעים איזה קהילה נכנסת, אלא ההקצאות נכנסות, אם ציינתם בית כנסת, אז בדרך כלל עמותה שכבר הוקמה, יודעים איזה ציבור, איזה אוכלוסייה, בדרך כלל אנחנו גם בודקים שזה באותה שכונה כי לא יכול להיות שבית כנסת ניתן לו ברמת אשכול כשהם בעצם נמצאים בגילה. אז יש כללים לזה איך ניתנת הקצאה. אני רוצה משהו להציג שזה רעיון שעכשיו העלינו אותו לראש העיר ואישר לנו להתחיל לעבוד עליו לאור מצוקת השטחים שיש בעיר, ואנחנו כל הזמן מתמודדים עם זה שפונים אלינו, ולצער, וגם לורה פונה הרבה

לתרבות ולכל מיני, ואני לא יכולה לתת פתרונות. מה שאנחנו חושבים וכנראה שזה נכון, שיש הרבה מוסדות שקיבלו הקצאה אבל אין שימוש מלא במקומות מסוימים, על פני כל היום, בכל הימים, ופניתי פשוט לאגפים כמו למשל ממונה על ספריות, מינהלים קהילתיים, גם בתי כנסת שחשבתי שלא יהיה שיתוף פעולה וממונה על מבני דת הסכים איתי, ובחרנו כמות מסוימת של מבנים שאנחנו הולכים לעשות עליהם פיילוט. מה שאנחנו רוצים לבחון, קודם כל לראות את התפוסה. אנחנו רוצים ליצור זמינות בקליק לכלל התושבים בעיר שיוכלו להשתמש בשטחים שנגלה שהם פנויים, נקבע תעריפים קבועים ולא שזה מכיר את זה, נותן לו להשתמש פה ושם, אלא אנחנו רוצים לבנות איזושהי אפליקציה. אתם כולכם מדברים על הישגים, אני מדברת על רעיון שאני רוצה, ערן:

האפליקציה כבר קיימת.

ריטה לדז'ינסקי:

מה?

ערן:

האפליקציה כבר קיימת. יש,

ריטה לדז'ינסקי:

לא, אבל יש אפליקציה שבחנו, זה לא אותה אפליקציה שאנחנו רוצים, ערן:

יש ... שבנה אפליקציה שעושה בדיוק את זה, אפשר לחבר בשמחה, אם תרצו.

ריטה לדז'ינסקי:

אני אשמח, אנחנו נבחן, כי בחנו ברשויות אחרות את האפליקציות שישנן, זה לא בדיוק היה מתאים אבל אני אשמח לשמוע. זה מאוד יעזור לנו, כי גם לנו יש בעיות תקציב וזה יחסוך לנו עלויות. מה שאנחנו רוצים שלב ראשון זה למפות באמת ימים ושעות, ואותם נכסים שיש הסכמה שניתן להשתמש בהם. מה ה-facility שיש בתוך המקומות האלה, ואז באמצעות אפליקציה נעלה את זה לכלל הציבור, נקבע איזושהו תעריף שזה לא אמור להיות תעריף גבוה אלא זה cost plus כדי שאותם מוסדות אחרים יסכימו לארח כל מיני קבוצות שירצו לקיים פעילויות באותם מבנים, ואז באמצעות האפליקציה יהיה מתי פנוי, מה פנוי, איפה פנוי, והציבור יוכל להזמין.

מרים סלע:

יפה. אני חושבת שזה חלק, זה מתחבר מאוד ל-, אתה לא אמרת את זה אבל אני חושבת, בהקשר של מרכז ידע ולא עכשיו שכל מנהל קהילה/ מנהלת קהילה צריכים להתחיל לחפש באיזה חלל אני יכול לעשות את האירוע שלי, זה משמעותי מאוד.

גאיה אלון:

אני יכולה להגיד שיש גם דברים כאלה שהם מאד מקלים עלינו ברשויות אחרות, נגיד בתל אביב יש רשימה של חברות הייטק שמוכנות לארח בחינם, חללים של עמותות וקהילות ודברים כאלה. יש נגיד תקציבים של הרשות שאומרים, אם אתם עושים מיט אפ, אם אתם עושים כנס, לא משנה של איזה קהילות, אנחנו שמים הסעות נגיד. אז אני אומרת, כאילו אפילו איזשהו תמריץ קטן שאת אומרת, יש את המיקום, יש את ההסעה, יש את הזה, אני חושבת ש-, כן, אני מדברת בשם כל הקהילות כי זה דברים שהם נראה לי נורא משותפים, אבל כאילו,

מרים סלע:

כן.

גאיה אלון:

שהדברים האלה, זה שאת יודעת שאין לך מכשול למיט אפ שהוא תקציב, ששוב, בשביל גופים גדולים זה תקציבים קטנים, אז זה נראה לי ממש יאפשר לעשות עוד ממה שעושים,

רוני אוסטרר:

וגם שזה,

גאיה אלון:

מיט אפים, עוד כנסים, עוד,

רוני אוסטרר:

שזה קליל,

גאיה אלון:

כן.

רוני אוסטרר:

שלא צריך בירוקרטיה ולהגיש, כאילו, סתם דוגמה, אני לא אגיד תל אביב כי אנחנו כבר די, חלאס, אבל נגיד אשקלון אז עיריית אשקלון אומרים לנו, אנחנו לא ניתן לכם כסף ואל תגישו תמיכות וזה, הם נכנסים תחת איזשהו כנף ומקבלים, תבקשו הסעות, חולצות וכיבוד לאירוע, יודעים לתת ... אנחנו נשלם. אז זה,

מרים סלע:

פשוט וקל. לורה,

לורה ורטון:

בהמשך לעניין שאני ...

מרים סלע:

כן, כן,

לורה ורטון:

שומעת את הדברים,

מרים סלע:

לורה ונתחיל,

לורה ורטון:

... שמעתי את הדברים ואני מנסה לחשוב באמת מה העירייה יכולה לעשות. יש דברים שהיא לא יכולה לעשות, חיבורים מסוימים ודברים שהיא לא עושה בצורה מוצלחת כל כך בינתיים כמו תחבורה, אבל בין הדברים שהיא כן יכולה לעשות, אם מחלקים את זה, מתחילים עם נדל"ן או מקומות, חוץ מזה שיש לנו את ריטה וזה מאד מעניין ושמחתי לשמוע את הדיווח הזה, עושים את זה גם במתקני ספורט, אפשר לעשות גם בזה, אני חושבת שיש לנו פה נציג עדן, אז אפשר אולי לשאול אם בכל הבנייה המאסיבית של מעל מיליון, אני חושבת בטח 2 מיליון מ"ר של עסקים, אם אפשר לשמור, כמו שבבנייני דירות למשל מבטיחים מקומות לבתי כנסת, אם יכול להיות, אם אפשר לשמור מקומות, קומות או חלקים של קומות לאירועים, למפגשים, לאקו סיסטם, אני חושבת שזה יכול להיות טוב. דבר שני לגבי תמיכות, העירייה ... תומכת בבר קיימא, אני שמחה לומר, אז אולי אפשר גם לתמוך או לתמוך יותר ב-Made in JLM או עוד גופים שיכלו לתכלל ולעזור. ודבר שלישי לגבי משרות, זאת אומרת, חוץ ממה שיש דרך רשות הצעירים, יש הרי פונקציות שהעירייה מממנת במינהלים קהילתיים של רכזי תרבות וספורט ונוער, אולי אפשר גם לאפשר או לדבר על רכזי תעסוקה או מפגשים או קלסטרים של תעסוקה, דברים כאלה. זאת אומרת, שלושת הדברים האלה אני חושבת שעירייה יכולה לעשות, והיא כבר עושה בצורות שונות אז אני, שוב, אני מודה לך על הארגון וגם לכל מי שדיבר כי זה היה מעניין, אבל אני כנראה שאנחנו עכשיו בסיכום, אפשר לדבר על דברים תכליתיים.

מרים סלע:

לא, אני רוצה להגיד שאת צודקת, והיה צריך להיות פה גם נציג של המינהלים הקהילתיים, כי אני חושבת,

דוברת:

זה חשוב.

מרים סלע:

שהחיבור הזה, באמת המינהלים הקהילתיים הוא קריטי ... הוא יכול להיות מכפיל כוח בהקשר של הקהילות המקומיות. אני כן רוצה, גם מאחורה יש את אנה ובת ציון, וגם את מיכאל ו-, תגידו ככה במשפט.

בת ציון פיש :

היי, אני בת ציון, אני עובדת ברשות החדשנות, אבל כאן אני היום בכובע קצת אחר, אני ושרית מנהלות קהילת המובטלות הירושלמיות.

דוברת :

מה?

בת ציון פיש :

המובטלות.

דוברת :

המובטלות.

דוברת :

אהה, אוקי.

בת ציון פיש :

זה קהילה שבעצם באה לתת מענה ולתמוך בנשים שכרגע מחפשות להתפתח בתפקידים, להגיע לתפקידים בכירים יותר בקהילת ההייטק, וספציפית אנחנו עושים את זה בירושלים, יש קהילה כזאת גם בתל אביב וגם עכשיו נפתחה ב וככה מתוך הדברים שנאמרו לנו עלה, כמו שיש בית העמותות, בית העמותות הירושלמי, בית הקהילות. משהו ספציפי, זה גם מתחבר ככה למה שגם ריטה קצת אמרה לפניי. לא יודעת, אני לא מבינה מספיק בבירוקרטיה הכרוכה בכך אבל זה נשמע לי שמשו שפשוט היה יכול לעזור.

מרים סלע :

יש מודלים כאלה שקיימים בחו"ל. שכחתי את השם. איך קוראים לזה? דיברנו עם מכשר ההכשרות.

רועי מונין :

גינרל ... ?

מרים סלע :

כן, ג'נרל ... ,

(מדברים ביחד)

בת ציון פיש :

ובסוף מרכזי חדשנות הם גם,

מרים סלע :

מרכזי חדשנות.

בת ציון פיש :

כל הקהילות כאן הם גם חדשניות או בתחום שהן עוסקות, או בתוכן או בקהל. לצורך העניין אנחנו לא מכירות עוד קהילה שמתעסקת בנשים מובטלות, כאילו, אנחנו גם עושות ריקליימינג למילה. ועוד משהו שחשוב לי זה גם לחזק את כל שאר הנקודות שהעלו כאן. אם למשל היה איש או אשת למשל פרסום שהתפקיד שלו ותתקנו אותי אם אני טועה, לפעמים יש לנו רעיונות למיט אפים מדהימים, וכבר הכל גם כתוב, הכל בנוי ויצרנו כבר את הקשר, עשינו את ה... ההכרחי ואז צריך להתחיל להתעסק עם הפרסום. אז למשל אם היה בן אדם שמרכז את זה, הוא עוסק בפרסום ולשווק, להפיץ את זה. שוב, זה יכול להיות פתרון אפקטיבי.

מרים סלע :

אז אני לא רואה כאן את דניאל, אולי אני מפספסת, אבל היה פה לאורך הדיון דניאל מהדבורות. כי אני חושבת שהדבר הזה אני שומעת אותו עולה הרבה מאד. אני חושבת שעשינו כבר כבר דרך בכל מיני תחומים אחרים בהקשר של פרסום ושיווק בעירייה של דברים שקורים בעיר, והחיבור הזה הוא גם, שוב, בסוף זה תשתית עירונית. הוואטסאפים, האתר אינטרנט, הפייסבוק, קיצור, כל התשתיות הפרסומיות שיש לעירייה גם צריכות להיות. שוב, זה חלק מהתפיסה, האם הארגון כולה מוטה לדבר הזה שאנחנו רוצים להצליח, שהקהילות החדשניות של ירושלים יצליחו. ולטובת זה צריך להעמיד את כל התשתיות. תודה. אנה?

אנה מלול :

אז אנחנו בין, אנחנו זה אני והשותפה שלי שהיא כרגע בחופשת לידה, אז אני פה לבד. אנחנו קהילה נראה לי הכי צעירה כרגע. הבאנו את קהילת היזמים הבינלאומית סטארט אפ... שהיא קהילה רוחבית זאת אומרת, אנחנו לא מתמקדים באיזשהו פלח של חדשנות אלא ממש ממש רחב בירושלים, במטרה גם לתת איזשהו בסיס וגם לקיים אירועים חודשיים שייתנו הזדמנויות לכל מי שהיזמות זה קרוב לליבו, יכול לבוא, להיפגש, אנחנו מזמינים ספיקרים, בן היה ספיקר באחד האירועים שלנו. אנחנו מערבים, מנסים לערב את כל האקו סיסטם, והיתרון גם כן, אנחנו באים מקהילה שהיא בעצם בינלאומית. אז מעבר ללבנות פה תשתית ולחבר אנחנו יכולים גם לחבר את כל מי שפה החוצה,

לקהילה שקיימת במעל 120 מדינות. יש לזה ערך ויתרון רב, וגם לבוא ולחבר את כל ירושלים על גווניה, זאת אומרת, ... מערב גם במזרח העיר, זה הרבה יותר קל לבוא כשאתה מציג משהו שהוא נטול פוליטיקה לחלוטין. הציבור החרדי, כל מי שאפשר לחבר אותו ולרתום אותו ולתת לו יתרון של ... הזה זה המטרה, האמת שמעבר לכל מה שנאמר אני חושבת שהדבר שהכי בלט לנו בהתחלה, שאין איזושהו דאטה-בייס. זאת אומרת שאנחנו יודעים שיש מלא חברות סטארט אפים, יש חברות הייטק, אבל מי הן, מה הן, איך מגיעים, מה יש ומה איפה יושב, מי נשאר פה ומה עזב. כי מגיעים, כי Made in JLM עשו עבודה מטורפת, אבל זה קרה לפני כמה שנים והדברים כבר משתנים, ופתאום יש חברות חדשות וחברות ישנות ואנחנו כן רוצים להגיע לכולם וזה בעיקר הבעיה. זאת אומרת, אחרי זה אנחנו פוגשים ... שאומרת, מה, אבל לא שמענו, לא ידענו, איך זה עבר מעלינו. אז גם מבחינת לתת ולפרסם, וגם מבחינת באמת לפנות לחברות גדולות של מישוהו שרוצה לארח, מישוהו שרוצה להביא ספיקר, מישוהו שרוצה לתת חסום, מישוהו שכן רוצה להיות מעורב בקהילה ולתת ערך לאותם יזמים צעירים.

מרים סלע:

תודה, אנה. שווה לכם להגיע לאירועים, באמת אחלה אירועים. ומזל טוב לאירינה.

דוברת:

אירינה.

מרים סלע:

לא רואה מי עוד שם מאחורה חוץ ממיכאל. מיכאל, אתה רוצה להגיד משהו?

מיכאל מזרחי:

אני רוצה להגיד ... אני מתקשה להציג או לייצג,

מרים סלע:

לייצג מישוהו.

מיכאל מזרחי:

גוף כלשהו, כי אני שבוע ברשות החדשנות, אבל אני גם קצת Made in Jerusalem, אני גם קצת מודל הקלסטרים של פורטר ומשרד הכלכלה או מינהלת הצמיחה. בגדול אני ירושלמי, אז אני מסתכל על המפה הזאת של התשתיות שמשרד הכלכלה חילק ואני לא רואה מרכז ירושלמי שקיבל תשתיות. אני רואה את מרכזי החדשנות שמשרד הכלכלה ורשות החדשנות נתנו, ואני עכשיו כאן לא מייצג אף אחד מהם, אני מייצג את עצמי כירושלמי, וגם אני רואה שחסר לנו כוח במרכזי החדשנות. אנחנו עיר של מיליון איש, וצריך לזכור את זה. אזורים של 5% מכלל האוכלוסייה קיבלו ארבעה מרכזי חדשנות. אני יודע שהם סבלו אימים, אבל פרופורציונית לאוכלוסייה יש לנו פה בעיה. אנחנו רואים כמה

קשה ל-Made in Jerusalem להניע את כל הקטר הזה כמעט לבד, וכחבר בורד אני יודע איזה קשיים הם עוברים, זה לא המקום לפרט אותם, אבל צריך לתת על זה את הדעת. אז זה בראייה מספרית, ותודה רבה לכם על

מרים סלע:

תודה. בן? הפעם לא שכחתי אותך.

בן ווינר:

אני לא רוצה לדבר הרבה. אני חושב שהמפגש הזה זה, הכותרת הזה זה what you but Made in JLM, כאילו, כיושב ראש של עמותה אני חושבת שזה כבוד לרועי וזכות כאילו להציג את העמותה, אתם שומעים ושומעות כמה העמותה הקטנצ'יק הזה עושה בעיר הזאת, וכמו שמיכאל הזכיר, אני לא רוצה לבוא עם הבעיות שלנו, אנחנו עוברים ... לא כל כך ... , אנחנו נתגבר על זה. כי ברור לי כשאני שומע, כל בן אדם פה מדבר על איד, מה הם קיבלו מ-Made in JLM ואיך Made in JLM פועלת בעיר, ברור לי שאף אחד לא יכול לעצור אותנו, ברור לי שמה שאנחנו עוברים עכשיו זה משהו זמני, ובזכותכם, בזכות רועי אנחנו עוד ועוד נגדל ונעשה עוד יותר בעיר הזאת, ... כמו שהוא אמר, ... ללמוד ממנו להשתמש בו. אני רק רוצה להגיד שתודה רבה לכולכם שעוזרים לנו כ-Made in JLM ואנחנו מצליחים לעזור לכם בחזרה, ובעזרת השם בעוד עשור שנים, בעוד כמה עשרות שנים אנחנו נמשיך לעשות את זה. אז תודה מרים ש-

מרים סלע:

תודה.

בן ווינר:

את גם עוזרת לנו, ואנחנו נגדל עוד יותר.

מרים סלע:

תודה.

ערן יומטוביאן:

המרכז האקדמי לב, ממש בקצרה, פה מהצד של,

מרים סלע:

של האקדמיה.

ערן יומטוביאן:

של האקדמיה, כן. עובדים עם חלק מהקהילות, עובדים המון עם Made in JLM, נעזרים גם בהרליי. אנחנו תומכים פנימית בתוך המוסד וקהילות של סטודנטים אצלנו, זה משהו שעכשיו אנחנו מגבירים את הפעילות יותר ומנסים קצת לחקות וללמוד מרועי דברים שהוא נותן ברמה הירושלמית, פנימה בתוך המוסד, לחבר גם אולי לקהילות שכבר קיימות בירושלים,

מרים סלע:

למה זה חשוב לכם? אני באמת שואלת, למה זה חשוב לכם כמוסד אקדמי ש-,

ערן יומטוביאן:

אנחנו רואים שזה חסר, זה חסר מאד לסטודנטים, באזור הזה של המרכז האקדמי לב כמעט ואין חיי תרבות. סטודנטים מחפשים את הדברים האלו, רוצים את זה, ואנחנו אומרים, אנחנו יכולים לתת להם להרוויח גם ברמה המקצועית. בסוף את הקהילות האלו הקימו לא בשביל ללכת לשחק כדורגל או דברים שהם חשובים, נחמד סבבה והכל אבל עשו את זה לדברים מקצועיים. אז זה מקדם אותם גם ברמה המקצועית והאקדמית, ולא פחות חשוב זה נותן להם למלא איזשהו חוסר משמעותי שקיים להם.

בת ציון פיש:

אני חושבת שזה נותן ביטחון להמשכיות גם.

ערן יומטוביאן:

נכון. בסדר? זה החיבור, אני גם באמת מאמין שזה משהו שיכול להשאיר אותם פה. היה לנו בעבר כל מיני קהילות שפעלו ותמכנו בהם, סטודנטים שהקימו דברים מיוזמתם ובאו אלינו ועזרנו להם איפה שיכולנו, ובאמת העניין הזה של ... הארגוני, בשניה שהסטודנט סיים את הלימודים ועזב פתאום הכל מתאייד, אז אנחנו מנסים עכשיו לעבוד על איזשהו מודל שייתן לקהילות האלו שסטודנטים מקימים ... גם ביום אחרי שסטודנטים עוזבים, אבל האתגרים, כמו שכולם הציפו פה. אנחנו, זה הכל פועל תחת המרכז ליזמות של המרכז האקדמי לב, אנחנו חוקית לא יכולים להיות מתוקצבים מתקציבי המל"ג, זאת אומרת שכל הפעילות שלנו אנחנו צריכים לגייס גם ... למרות שאנחנו יושבים בתוך מוסד מתוקצב, אז אנחנו עדיין צריכים לגייס את כל התקציב מפילנתרופיה. זה אתגר, ואנחנו גם נעזרים בגורמים כמו Made in JLM וגורמים אחרים, והאתגרים הם די דומים למה שכולם תיארו פה.

מרים סלע:

תודה. אני רוצה בקצרה. דרור, נציג העתיד.

דרור לאופר:

או-אה.

מרים סלע:

האמת שיש פה כמה נציגי עתיד. כן, מה. הווה ועתיד.

דרור לאופר:

כן.

מרים סלע:

... יותר מהזווית שלך.

דרור לאופר:

אז אני אנסה גם, יש לנו ... אני אנסה ככה,

מרים סלע:

ממש ב-,

דרור לאופר:

ללכת ישר לנקודה. קודם כל לי היה מרתק, ... שזה עולם בפני עצמו. אני חושב קודם כל לורה, לשאלתך, אני רואה את הפעילות הזאת נכנסת גם, איך?

מרים סלע:

רק דרור, תציג את עצמך.

דרור לאופר:

אני דרור מעדן, מנהל פה את הכניסה לעיר,

מרים סלע:

פספסת את הוועדה הקודמת שהוא הציג.

דרור לאופר:

ואת רובע תלפיות. לשאלתך, לורה, אני כן רואה את הפעילות הזאת נכנסת גם בכניסה לעיר, גם לתלפיות. אני חושב שהשלב הראשון זה, בסוף עדן היא גורם מבצע, כמו ש-JLM Made in ... לבצע לצורך העניין. אבל אני חושב שבשלב הראשון צריך להגדיר שניה מי ... את האחריות העירונית. מי בתוך העירייה אחראי, ומשם אפשר לפתח את זה, את הזרועות יש, אבל כן הייתי מגדיר בשלב הזה מי בתוך העירייה אחראי, משם אפשר לפתח את זה הלאה.

מרים סלע:

תודה.

אלירן מזרחי:

אני אשמח להוסיף.

מרים סלע:

כן, סליחה.

אלירן מזרחי:

טוב, אז היי,

מרים סלע:

תגיד מי אתה.

אלירן מזרחי:

אני אלירן. ביום יום יש הרבה שאולי מכירים אותי מהתפקיד השוטף שלי כמנהל חדשנות בחטיבה לקידום נוער וצעירים, ואני כאן מטעם ... ירושלים. הקהילה שלנו היא קהילה שהיא גם חלק מהפורום הכלכלי העירוני ואנחנו גם נעזרים ב-Made, כקהילה פעילה ב-Made באמת, ואני רוצה להצטרף לכל מה שנאמר כאן בהקשר הזה. אני יודע שהקהילה שלנו כמעט נסגרה בתקופת הקורונה כי היה צריך ממש את האנשים שייקחו צעד קדימה, יוותרו על הרבה מהיעדים האישיים שלהם ויראו איך מקימים את הדבר הזה מחדש בהתנדבות. שהייתה כאן גם נועה, השותפה שלי, שהייתה צריכה ללכת, למהלך הזה. אז אני רוצה להצטרף למה שנאמר שם, להצטרף למה שנאמר, ואני לא ארחיב יותר מדי, על הנושא של פרסום, מקומות למפגשים, קושי בלהביא תוכן ומנטורינג שאנחנו כאילו שוברים את הקשרים האישיים שלנו כמה שאנחנו יכולים עד הקצה ממש, וזה באמת נעשה בהתנדבות. אני אגיד שהקהילה שלנו, מה שהחבריה עושים זה החבריה שנמצאים בירושלים והם על התפר בין חברתי לעסקי לרוב, שאגב אחת החוזקות החזקות של ירושלים זה מגזר ציבורי, והחבריה שלנו, והרבה מהחבריה שנמצאים גם פה באיזשהו מקום הם בדיוק בתפרים האלה של חיבורים בין חברתי לעסקי, מגזר ציבורי שזה אחת החוזקות החזקות של ירושלים. יש לי רק להוסיף שאם נעשים עוד דברים בהקשר הזה של באמת לפתוח את זה למקומות ולתקציבי קהילות אולי ב-Made או כל דבר שיכול לעזור לקהילות, זה פשוט לשתף אותנו. זאת אומרת, ככל שנחשפתי לעוד מובילי קהילות אני בטוח שלאנשים פה יהיו דברים מדהימים לומר על איך לעשות את הדברים וגם איך לדייק את זה כשיוצאים לדרך. ועוד מחשבה שהייתה לי זה אולי אפילו לחשוב איך להפוך את הקהילות האלה לברות קיימא מבחינת מנוע רווח. מפגשים משותפים, זאת אומרת, ככל שיש לי יותר מפגשים עם עוד מובילי קהילות ויש לי קבוצת שווים כזאת גם זה מסייע.

מרים סלע:

קהילה למנהלי הקהילות.

דוברת:

כן,

מרים סלע:

יפה.

(מדברים ביחד)

גאיה אלון:

... שלחתי לך בוואטסאפ גם,

מרים סלע:

הנה.

דוברת:

שולחן עגול.

גאיה אלון:

תוך כדי כתבתי למרים בוואטסאפ ש ... ,

מרים סלע:

טוב, אני רוצה באמת כי אנחנו גם כבר בזמן, אבל כן אני רוצה שתום על אותו תקן של העתיד, תגיד, כי אני חושבת שיש פה משהו שהוא קורה ואלף שווה שנכיר את זה, גם ברמת המשאב העירוני אבל גם ברמת התשתית. ברמת קהילות צעירים, עד גיל 18. תגיד,

תום יריב:

אז היי, אני תום, אני מנהלת את JLM spark שזה המרכז חדשנות ויזמות של העירייה. אני אגיד, דווקא נשמע לי יותר רלוונטי הפעילות שלנו שלא נוגעת לנוער מכל השיח פה, אבל בגדול אנחנו מרכז שמועד ב-80% מהפעילות שלו לבני נוער, ובמסגרת זה יש לנו ארבע קהילות נוער בתחום של גיימינג, גיקים כלכלה בשוק ההון ויוצרי תוכן.

לורה ורטון:

גיקים? זה ככה נקרא?

תום יריב:

כן, גיק ספייס.

מרים סלע:

כן.

תום יריב:

אז זה קהילות שיש בהם כמה מאות בני נוער והם פועלות במסגרת הפעילות של המרכז, אחת לחודש יש להם מפגשים, וחוף מזה יש להם גם כל מיני אירועי שיא, אבל דווקא אני חושבת שה-20% האחרים של הפעילות שלנו במרכז שמיועדים לצעירים בוגרים, זה נשמע לי יותר רלוונטי לשיח פה. יש לנו, אנחנו גם עושים כל מיני מיט אפים, ... שרץ אצלנו, גם בשיתופי פעולה חלק עם Made in JLM ועם מכללת הדסה וכו', וגם אנחנו מארחים אצלנו אירועים של חדשנות ויזמות. יש פה כמה אנשים שפנו אליי לאורך הזמן האחרון כדי להתארח אצלנו, ואם יש, אנחנו לא אולם השכרות אבל תמיד אם יש מקום אנחנו שמחים לארח, אז גם להגיד את זה, במיוחד כמובן שאם זה דברים שקשורים לחדשנות ויזמות. וגם להגיד שאני באמת רואה את הצורך מהשטח באיזשהו, שאנחנו, במידה מסוימת אנחנו כאילו מרכז עירוני, אבל במידה מסוימת אנחנו, אני מרגישה כן חלק מהשטח במובן הזה. אני מרגישה את הצורך גם בחיבור הזה, באיזה משהו עירוני שיתכלל את הדבר הזה בין האקדמיה לבין מה שקורה ב-Made in JLM ובחברות וכו'. גם בחיבורים וגם במקום הפיזי. ובאמת באיזשהו גוף שמתכלל את כל הדבר הזה, כי אנחנו בסוף הדגש שלנו על בני נוער, ואני מרגישה שאם היה משהו כזה שהדגש של כל ה-20% שלנו היה, כל מה שהוא עושה, זה היה יכול לתת מענה להרבה מהדברים שעלו.

מרים סלע:

מהמם, תודה, עינת, לא הספקנו לגעת בכלל במה שקורה במזרח ירושלים. את רוצה להגיד במילה?

עינת מסטרמן:

אני אגיד שאנחנו עומדים על הקמה של קהילה ואקו סיסטם,

מרים סלע:

תציגי את עצמך.

עינת מסטרמן:

עינת מסטרמן, מובילה את איסטק, זה מיזם תעסוקה של מזרח ירושלים. אנחנו ... להקים קהילת הייטק במזרח ירושלים, התכנית כבר פועלת במזרח ירושלים שנה וחצי אבל שלוש שנים בעצם תחת העירייה, ואנחנו מחוברים להרבה מאוד מהקהילות שכבר הוצגו. גם אנחנו כמובן, רועי ו-Made in

JLM מובילים בחיבורים שונים, ויש פה קהילות שונות, אם זה הגיימינג ו-Queen B וכולם, שאנחנו עובדים עם כולם. זהו, אנחנו ממשיכים לפתח את זה גם.

מרים סלע:

תודה.

עינת מסטרמן:

לפחות מקום יש לנו. אני לא אומין אותכם כי אני מכירה את הקושי, אבל כולם מוזמנים.

לורה ורטון:

מה, איפה, בוואדי ג'וז?

מרים סלע:

באיסטק בוואדי ג'וז.

אורלי גוטמן:

אורלי גוטמן, ממרכז יזמות ... , מכון לב. ממש בקצרה כי כולם רוצים לעזור, אני מבינה. קודם כל תודה רבה על כל זה, זה היה מדהים. יש לנו כ-2,000 חרדים במכון לב שלומדים תחומי הנדסה, לא הנדסי, הנדסה, מדעי המחשב, אלקטרוניקה, ... וכולי, וגם אנחנו מכשירים כ-12% מכל הנשים הלומדות מדעי המחשב בארץ. והסטודנטים שלנו הם מדהימים אבל אין להם שום חשיפה לתעשייה או אפילו ליכולות שלהם, אז אנחנו חייבים לעשות את הכל. הם לא מתכנתים מגיל 10. אז אנחנו בשבילים, גם בשביל הסטודנטים ... הדתיים לאומיים שלנו אנחנו חייבים להיות האמא והאבא של כל זה. העניין של קהילות כל כך כל כך חשוב לסטודנטים האלה. אנחנו רוצים עכשיו לבנות להם מרכז של קהילות אצלנו, קהילות בגיימינג ו-AI, בינה מלאכותית וכולי וכולי, אבל אין לנו כסף לזה. כמו שערן אמר, כל הכסף שלנו אנחנו צריכים להביא מפילנתרופיה, חוץ מ ... באמת מודים להרליי, שבלעדיהם לא היינו יכולים להתחיל את כל מה שאנחנו עושים, וגם ל-Made in JLM. אבל העניין של כספים לקהילות, אצלנו כל כך חסר, וזה יעשה את ההבדל בין אם הסטודנטים שלנו, הנשים וגם החרדים, יכולים להתפתח או לא. אז נשמח לשמוע מה ... עם זה ותודה על הכל.

מרים סלע:

תודה. אני מקווה שלא פספסתי אף אחד שרצה להגיד משהו, ואם כן אז מה שנקרא דברו עכשיו או שלעולם לא. אני קודם כל,

לורה ורטון:

יאיר פה?

מרים סלע:

מה זה?

לורה ורטון:

יאיר?

מרים סלע:

שאלתי אותו, הוא לא רוצה.

יאיר אסף שפירא:

לא, ויתרתי.

מרים סלע:

את יאיר, פשוט אנחנו צריכים מפגש שלם איתך.

יאיר אסף שפירא:

לא, מה פתאום.

ניקי קריגר:

אני רק רוצה,

(מדברים ביחד)

יאיר אסף שפירא:

באתי לשמוע.

מרים סלע:

כן.

ניקי קריגר:

ניקי קריגר מהרשות העירונית לתעסוקה, אני מנהלת המחלקה של תעסוקת אקדמאים וסטודנטים, ואחד מהדברים ש-, באמת כל הנושא של יזמות וגם המגזר החרדי ובכלל, אנחנו באיזשהו מקום, אני מרגישה שהרבה רוצים שהעירייה מאד תיקח אחריות ובמיליון שנה שאני בעירייה אני למדתי שזה ממש לא נכון, אבל מה שחשוב לאנשים בתפקידים בעירייה זה באמת להיות חשופים לכל מה שקורה ולעשות את החיבורים, ולהרגיש שאפשר לפתח גם כמו שעשינו פה, אבל צריך עוד ועוד כי אנשים

באמת רוצים לשתף את הצרכים ולמפות ביחד אם יש מקום לתכלל ולמצוא את הערך המוסף של החיבורים, כי אני רואה פה, כל הזמן אני חושבת, וואו, זה יהיה מעניין ... כל הזמן חיבורים, חיבורים, ובאמת לתכלל את הידע שקיים פה, כי אולי אתם לא מכירות אבל יש לכם אולי על מה לדבר. זה ברמה הזאת שאני מרגישה שיש לנו תפקיד בעירייה, מאד מאד גדול, לעשות את החיבורים והחשיבה ולראות באמת מה קורה בירושלים כמו שאתם עושים כל כך מדויק וכל כך נכון אבל יש גם עוד, והדבר השני שאנחנו גם מאד מאד שמענו מכל קשרי האקדמיה שאנחנו מנהלים שולחן עגול עם כל המרכזים, קהילות בוגרים. וזה הסוד הכמוס של איך אפשר לעזור לאנשים למצוא תעסוקה איכותית ולחבר אותם, אנחנו רואים מודל מאד טוב באמת, ... בוגר מביא בוגר, בוגר מביא תעסוקה, תעסוקה משאירה בן אדם בעיר, אז אנחנו, באמת יש לנו כל כך הרבה אתגרים בנושא של קהילת בוגרים, אבל זה, בשביל זה אנחנו קמים בבוקר, כדי שיהיה עוד יום, אבל,

מרים סלע:

אני רוצה להגיד, ניקי, הרמת לי להנחתה כי ניקי הייתה המנהלת האגדית של היחידה להתנדבות בעירייה, ואני בכובע השני שלי מחזיקה את תיק חברה אזרחית בהתנדבות, והאמת שכשדמיינתי את השולחן הזה אז חשבתי שזה קצת חיבור כזה בין הפיתוח כלכלי לתחום השני של חברה אזרחית בהתנדבות, כי הרבה אנשים שעושים כאן את מה שהם עושים מהשטח עושים את זה בהתנדבות. אני חושבת שהחדשנות, כן, שהייתה בשולחן הזה, אלף בלהגדיר באמת שקהילות הן סוג של, הן מנוע הצמיחה שלנו בירושלים, שם אנחנו יכולים להתחיל ומה שנקרא לדחוף את העיר קדימה, ואני אומרת את זה לצד כל הדברים שנעשים בפיתוח בהרלי" והדברים שנעשים באקדמיה. באמת הדברים שקורים במקום הרך, אני חושבת שמה שאנחנו, מה שאני רשמתי לי ככה Notes וכמובן אפשר, אני אשמח מאד להמשיך להיות בקשר עם כל היושבים כאן סביב השולחן, אבל קודם כל אני מאד שמחה שרשות הצעירים נכנסת. אני חושבת שזה גם יהיה נכון, כן? להחליט כהחלטה של הנהלה שרשות הצעירים כמו שהיא עשתה בנושאים היצירתיים תתעסק גם בנושאים היצרניים. זה באמת נושאים שהם רכים, הם הנושאים של הבין לבין, הם יכולים להתחבר פה בתוך העירייה לרשות התעסוקה, למה שקורה במינהלים הקהילתיים, לעשות את זה בתוך השכונות. אני גם חושבת שברמת, אני אגיד הזיכרון הארגוני ומרכז הידע, בסוף כשריטה מדברת על נכסים וכשאתן מדברות על כל מיני תקציבים קטנים, כן, להסעה פה, לדברים שם, בסוף זה נכון שזה יהיה כמו שעמותה לא יודעת, כמו שארגון אמנותי כלשהו יודע לפנות אליכם כאיזשהו גורם מתכלל שכבר כזה, אז באמת זה יושב כאן בתוך הבית. ואני אגיד שניצן, אני חושבת שאם יש משהו שאני יוצאת איתו זה הנושא של באמת ניצול הזדמנויות. נראה לי שקורה הרבה מאד דברים שקורים ברמה הלאומית. אני, האמת שבאמת חבל אולי שאילה לא כאן להגיד מה קורה ברמת החיבורים שבין העירייה כממשלה מקומית, אני אקח את, אשאיל את הביטוי שלך, לבין הממשלה שמתפקדת ברמה הלאומית ולראות באמת, כמו שמיכאל אמר, כמה מתוך הקולות הקוראים מגיעים לכאן לירושלים, כמה מרכזי חדשנות גדלים כאן בירושלים, וכמה מתוך הכסף הזה מוזרם לדברים של הבין לבין, כי בסוף גם כשאני מדברת היום עם, אני אגיד עם אחד מאזורי התעסוקה שנבנים עכשיו בירושלים, הם מכוונים לשם, הם רוצים את הקהילות אצלם, הם רוצים את הפעילות של הקהילות אצלם, כמו שגם אמר דרור. וצריך לנצל את

זה. ואני גם אגיד, המודל באמת של Made in JLM שפועל, שפעל, פועל עד היום באיזושהי, בלי הגדרה רשמית כמו בר קיימא כזה, אבל הוא מודל באמת אני חושבת חזק וטוב ומעניין שאפשר הרבה שנים, לכם לעשות את מה שאתם עושים. אני חושבת שזה, יש פה הצטברות של כמה גורמים שבאמת אפשר ביחד להצליח. אני אקח את זה מכאן לשולחנות יותר קטנים, אני אגיד, גם לנושא של איך לפשט את התהליכים הבירוקרטיים של העירייה ברמת חללים, ברמת נכסים, ברמת פרסום, אמרתי קודם, ברמת התשתיות העירוניות אני אגיד, פשוט, פשוט מאד, ואני אחבר את זה כמובן אליכם, אני חושבת שאם אתם מחזיקים את זה. אז תגידו לי אם יש משהו שספציפית מעניין אתכם להיות חלק ממנו בהקשר הזה. וזהו, את רוצה להגיד משהו?

ניצן קרסטני:

רציתי להגיד רק משהו אחד. בסוף ראינו דוגמה מאד יפה לקהילות שקיימות top down, אה, bottom up. ובסוף עיריית ירושלים היא כן עירייה מאפשרת ואנחנו רואים את זה,

מרים סלע:

תודה.

ניצן קרסטני:

בכל מיני קהילות הורים וקהילות חינוכיות וקהילות זה וקהילות זה, אבל השאלה אם העירייה לא רוצה לכוון גם לאיזושהי אסטרטגיה, שבה היא תומכת בקהילות שעושות X, Y, Z, שבה היא לא רק מאפשרת אלא היא גם יוצרת ומקדמת, וזה דורש פה איזשהו צעד קדימה שאני חושבת שאת יכולה להוביל אותו במקום הזה,

מרים סלע:

אני חושבת,

ניצן קרסטני:

ויהיה לזה גיבוי ממשלתי מהצד שלנו, אני בטוחה שגם מרשות החדשנות, אני לא יכולה ...

מרים סלע:

אני חושבת שזה אלף בית. זאת אומרת, ברגע שאנחנו יוצאים מכאן בהחלטה, ואני שמחה שאתם כבר מכוונים לשם בחציון השני של 2025, אז לפני כן נעשה את עבודת המטה שאומרים במה משקיעים, במה משקיעים, איפה אנחנו, את התמיכה הכלכלית הרציפה הזו שאנחנו מבינים שחייבים לייצר אותה כדי שהקהילות, איך גבי אמרת, אתה רוצה לרוץ מהר. בשביל שהם יוכלו להתקדם מהר אנחנו צריכים להחליט איפה אנחנו שמים את המשאבים שלנו. אז את צודקת, ותודה לכל השותפים, אלא אם כן יש מישהו/מישהי שרוצה להגיד עוד משהו ופספסנו.

ניקי קריגר:

תודה לך.

מרים סלע:

אז נשחרר אתכם,

דוברת:

תודה רבה.

ניקי קריגר:

תודה לך.

מרים סלע:

ונהפוך את ירושלים למשגשגת.

אייל השקס:

אמן.

סיום הדיון